

Urbanisticko-krajinářská koncepční studie rozvoje obce Doubrava

Analytická část

Objednatel:

obec Doubrava

Sídlo: č.p. 599, 73533 Doubrava

IČ: 00562424

DIČ: CZ00562424

Zastoupen: Mgr. Ing. Jiřinou Ferenčíkovou, starostkou

Zhotovitel:

gogolák + grasse s.r.o.

Sídlo: Jaurisova 515/4, Michle (Praha 4), 140 00 Praha

IČ: 07698232

DIČ/VAT ID: CZ 07698232

Zápis v obchodním rejstříku: C 305735

vedené u Městského soudu v Praze

e-mail: office@gogolak-grasse.com

Autorský kolektiv:

Architektura, územní plánování a krajinná infrastruktura:

Ing. arch. Ivan Gogolák, Ph.D. (ČKA A1 04589),

Ing. arch. Lukáš Grasse (ČKA AO 04642),

Ing. arch. Karolína Řízek Čechová,

Ing. arch. Alexandra Nichtová,

Sarah Abdel-Malak,

Ing. arch. Milan Šuška.

Datum: 12/2024, čistopis.

gogolák
+ grasse

Obsah

I	Textová část	
	Identifikační údaje	2
	Cíle dokumentu	4
	Koncepce	4
	Struktura	6
	Infrastruktura	30
	Nástroje	56
II	Grafická část	
01	Struktura	1:5 000
02	Infrastruktura	1:5 000
03	Nástroje	1:5 000

Cíle dokumentu

Doubrava je specifická svou historií, která do území přináší náhlé a rychlé změny jak v životním stylu obyvatel, tak ve vystavěném prostředí a krajině. Původní vesnice se nejprve rapidně zvětšila z důvodu počátku těžby a později se s ústupem těžby opět zmenšila. Nyní obec stojí před další velkou změnou, doprovázenou rekultivacemi okolní krajiny a významným rozvojem v místech původních dolů v okolí.

Cílem dokumentu je nalézt a stanovit ucelenou koncepční představu obce o dalším rozvoji. Vznikne tak podklad pro další jednání s významnými aktéry v území, který napomáhá usměrňovat rozvoj žádoucím směrem, včetně stanovení potřebných logických návazností ve výstavbě.

Analytická část Urbanisticko-krajinářské koncepční studie rozvoje obce Doubrava se zaměřuje na odkrývání historie a stanovení prvků hodných ochrany či navrácení do území a na identifikaci limitů území, které je nutné při dalším postupu reflektovat.

Koncepce

Koncepce je analytickým podkladem pro stanovení základních východisek sídla a určení jeho směřování. V analytické části je studie členěna na 3 základní vrstvy, které odpovídají hlavním problémovým výkresům.

Jedná se o **Strukturu, Infrastrukturu a Nástroje**.

Struktura na základě urbanistického vývoje a historického kontextu pojednává o základním řešení kompozice a charakteru sídla a krajiny.

Infrastruktura na základě analýzy projevů fyzického prostředí pojednává o základním rozvržení krajinného rámce, dopravní a technické infrastruktury a občanského vybavení. Řeší jejich fungování a vztahy.

Nástroje rekapituluji územně plánovací dokumentaci a podklady, koncepce, strategie v území a záměry, včetně jejich nároků na veřejnou infrastrukturu a vymezují prioritní lokality ke koordinaci a dalšímu řešení.

Každá podvrstva v analytické části je doplněna o témata k řešení. Ty stanovují základní teze a principy pro návrh řešení.

Struktura

je vrstvou, popisující základní fyzické charakteristiky Doubravy, včetně jejího vývoje a hodnot.

Dále je členěna na vrstvy:

Urbanistický vývoj (na základě dostupných map),
Stavební hodnoty (na základě subjektivního profesního vyhodnocení),
Lokality (na základě subjektivního profesního vyhodnocení),
Otisky minulosti (na základě historických map).

Struktura primárně slouží pro návrhovou část jako vodítko pro určení rozsahu, kompozice, hodnot i negativ struktury a převažujícího charakteru zástavby.

Doubravský kopec

Zástavba v pohledově významné pozici na Doubravském kopci obklopená polí.

279

+ 104

+ 106

L1 Centru

Doubravský potok

U cihelny

! 104

! 120

Šimíčková kolonie

Kotliny

Kotliny

Samota sevřená potokem a lesy, hůře dostupná, využívána převážně k rekreaci

! 120

Kouřavský potok

h105

U havírny

272

Vichřok

Vrchovec

Samota při hlavní silnici, v místě Vidrholec

potraviny hospoda

Farma

282
Doubrava**Doubrava centrum**

Historické centrum obce koncentrující občanskou vybavenost, jejíž charakter kontrastuje s okolní zástavbou rodinných domů. Významně rozvolněná struktura s množstvím proluk.

um obce

Národní dům

h105

hasičská
zbrojnicezámek
Doubravapotraviny
Bala

hospoda

obecní
dřad
poštasmíšené
zboží
obchody

Dřevěnka

ědina

fara

kostel
sv. Hedviky

koupaliště

MŠ,
knihovnaordinace
lékařeTJ Baník
Doubrava

Pod komendrem

Finské
domy

odkaliště dolu ČSA

víceúčelové
hřištěpekárna
Komendr

L8 důl ČSA

Stavy

h101

105

Urbanistický vývoj

Vývoj osídlení Doubravy může být užitečným zdrojem informací o historických vazbách v území a jeho vývoji. Velké množství vazeb bylo zpretrháno, především díky intenzivní těžbě a k ní vázané přeměně krajiny. Některé vazby však přetrvaly až do dnešní doby a odkrytí historických propojení může vytvořit nové kvality pro využití sídla i krajiny.

Znalost historických souvislostí vytváří potenciál pro rozvoj diverzity prostředí, znovuoobjevení identity místa, posílení rekreačního potenciálu krajiny a lepší soudržnosti obyvatelstva.

Nejstarší historie do 18. století

Počátky osídlování Těšínska jsou doloženy archeologickými nálezy z Chotěbuze, které pocházejí ze starší doby železné (cca 800–400 př. n. l.). První písemná zmínka o obci pochází z roku 1229, z listiny papeže Řehoře IX., ve které potvrzuje desátky týneckému opatovi Luitfridovi. Písemná zmínka o Dúbrově značí, že obec již tou dobou musela existovat. Ve 13. století patřila ves k Orlové, později až do roku 1572 k Frynštátu, od kdy přecházela do majetku několika šlechtických rodů, až do roku 1746, kdy Doubravu koupil František Ludvík svobodný pán z Mattencloitu. V držení jeho rodu zůstala Doubrava dalších 156 let. Rod Mattencloitu se zde zasadil o rozvoj hornictví.

2. polovina 18. století

I. vojenské mapování – josefské (1764)
m 1:28 800

Historická stopa Doubravy je v koncepci obce patrná dodnes. Obec se orientuje podél potoka Doubrava s několika staveními v lokalitě Oplíží, navazujícími na cestu do Dětmarovic. V sousedním Kozinci je patrné stavení, které se, stejně jako většina pozdějšího Kozince, z důvodu těžby nedochovalo.

Hlavní cesty, doplněné alejemi stromů, směřují do blízké Orlové a Karviné. Tyto cesty později slouží jako osy dalšího rozvoje. Historická propojení v severojižním směru jsou dnes přerušena železniční vlečkou a plochami neprostupných areálů dolů a Dinoparku.

Doubrava je od Karviné a Orlové oddělena masou lesů, které jsou protkány drobnými vodními toky; tyto lesy později ustoupily těžbě. Je patrná ještě hojně meandrující řeka Olše a rozsáhlá rybniční soustava v místě dnešní lokality Na Hrázi a odkaliště dolu ČSA.

Témata k řešení:

- využívat historické cesty v krajině pro zlepšení prostupnosti krajiny
- využívat historické stopy vodních toků a ploch v krajině pro řešení retence vody

výřez z mapy I. vojenského mapování, m 1:20 000 >

Opilsa

Opilsa
B:

Dombrotu

Glosnick

Me
T:

Msloder

bigt wep

Sand
B:

Urbanistický vývoj

2. polovina 19. století

Povinné císařské otisky stabilního katastru (~1840)
m 1:28 800

Mapování území v první polovině 19. století přineslo přesné záznamy o struktuře tehdejšího osídlení a krajiny.

Struktura liniové vsi zůstává, ale zástavba se rozvíjí i v okrajových částech obce v lokalitách Oplíží, Kopanina a Na hranici, kde rozvoji ustupují lesy. Je patrná cestní síť rovnoběžných cest propojujících hlavní cestu (Orlová–Karviná) s obcí ve směru jihovýchod–severozápad, podle níž je obec organizována dodnes.

V mapě je patrné množství významných staveb, jako je areál barokního zámku, který nechal ve druhé polovině 18. století postavit Mattencloitové, a dřevěnka č. p. 81, která později sloužila jako první škola. Obdélný zámek je doplněn souborem hospodářských budov, které utvářejí uzavřené hospodářské nádvoří, a zámeckým parkem situovaným za hlavní budovou. Mezi některé z nedochovaných památek patří kaplička naproti dřevěnce či hospodářský dvůr Konradowec naproti zámku.

Díky množství a rozsahu polností je vesnice významným producentem mléka. Podél Kotlinského potoka a v okolí stavení v centru vsi jsou patrné mokré louky. Rybníční soustava na jihu území částečně vymizela a v území tak zůstává pouze rybník Vichřok.

Témata k řešení:

*- rozvoj a napojení původních jader veřejných
prostranství*

Urbanistický vývoj

2. polovina 19. století

III. vojenské mapování (1876)

m 1 : 25 000 topografické sekce, 1 : 75 000 speciální mapy

Nástup hornictví a průmyslové revoluce přináší obci rozvoj v dopravní infrastruktuře, a to zejména v železniční dopravě. V lokalitě Kopaniny jsou hloubeny těžební jámy Eleonora a Bettina, které jsou napojeny železniční vlečkou ve stanici Doubrava na nový úsek železniční trati spojující Bohumín a Těšín. Kvůli posuvům půdy vlivem těžby a tlaku na neustálé opravy později dochází k omezení osobní dopravy a vlečka zůstává pouze pro nákladní dopravu.

Pro ubytování dělníků vzniká dělnická kolonie Mexiko, čítající celkem 30 domů včetně závodní školy, postavených v pravidelném rastru mezi těžební jámou a železniční vlečkou.

V centru obce dochází k významnému rozvoji. Je vystavěn kostel sv. Hedviky, budova radnice a další domy při dnešní ulici vedoucí k budově školy. V návaznosti na zastávku úzkokolejky vzniká další zástavba v místě dnešní pekárny Komendir.

V Doubravě žije přibližně 2 300 obyvatel (ČSÚ).

Témata k řešení:

- využití vlečky k osobnímu/rekreačnímu účelu

Urbanistický vývoj

polovina 20. století

Ortofoto mapa (1954)

Snímky z 50. let 20. století zachycují poválečný stav obce. V krajině je patrný extenzivní rozvoj stavení v celé ploše obce mimo jižní svah kopce Doubrava, který zůstává volný. K výraznému rozvoji dochází ve vsi Špluchov. Polní krajina má převážně drobné měřítko půdních bloků, které vyplývá z majetkoprávních vztahů. Krajina je intenzivně zemědělsky využívána.

Těžba se nadále rozvíjí a s ní i výstavba hornických kolonií. V návaznosti na hlavní historickou cestu od centra vsi vzniká Bílá kolonie o 20 domech, na kterou navazuje Finská kolonie o 75 domech. Mimo jižní cíp Finské kolonie se obě kolonie dochovaly dodnes. U dolu ČSA na území Karviné, v místě dnešního odkaliště, jsou vystavěny kolonie Na hranici, U Koksovny, Sovinec a Jindřichův dvůr.

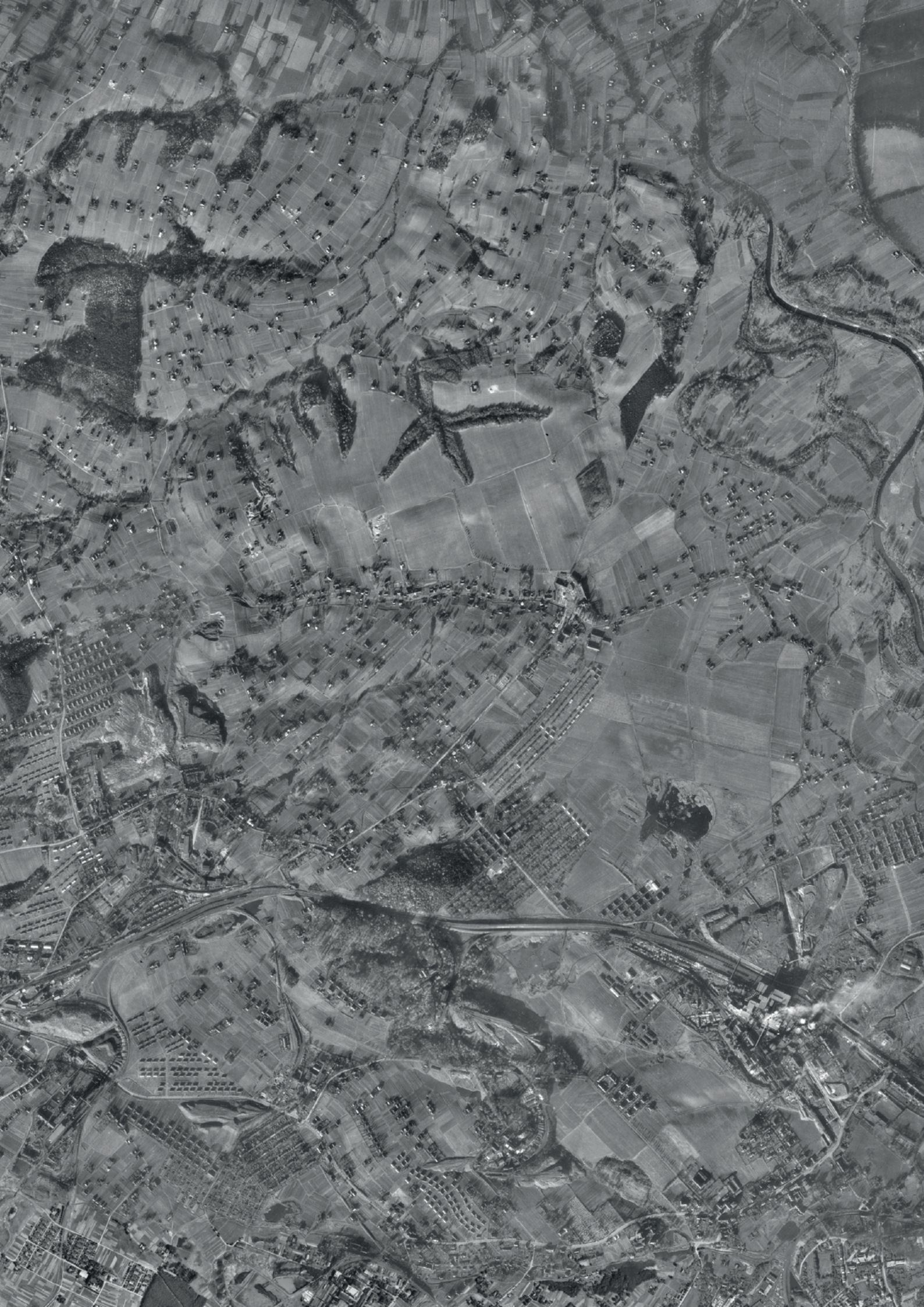
Je zahájena těžba v dole Doubrava – Sever. V návaznosti na těžbu je patrná přeměna okolní krajiny. U dolu ČSA vzniká odkaliště a u dolu Eleonora je patrná halda, na které se dnes rozkládá areál Dinoparku.

Díky výstavbě občanské vybavenosti se zvyšuje význam ulice propojující centrum obce se silnicí III/47214. Je dokončena stavba základní školy, fotbalového hřiště a hřbitova včetně Památníku obětem důlních neštěstí. Na protějším hřebeni je roku 1928 vystavěn kostel Církve československé husitské a na hlavní silnici Národní dům.

V Doubravě žije přibližně 4 400 obyvatel (ČSÚ).

Témata k řešení:

- využití historického odkazu původních struktur zástavby
- formulovat využití vybavenosti s ohledem na její historický význam

21. století

Ortofoto mapa (2003)

Další rozvoj těžby s sebou nejprve nesl rozšiřování ploch pro těžební věže, po kterém následovalo omezení další výstavby. Vlivem intenzivního poddolování území nebyla povolena další výstavba nových domů a velké množství domů bylo zbouráno. Obyvatelé Doubravy odcházeli především do nových panelových sídlišť v okolních obcích. Od dob největšího rozvoje obce v roce 1910, kdy měla Doubrava až přibližně 5 660 obyvatel, dochází k výraznému odlivu obyvatel.

Těžební areály jsou stále aktivní a železniční vlečka je využívána pro jejich provoz.

K 1.1.2003 má obec Doubrava 1 766 obyvatel (ČSÚ)

Témata k řešení:

- řešení fragmentace sídelní struktury a absence místních jader

21. století

Ortofoto mapa (2009)

S ukončováním těžby a revitalizací krajiny dochází k ústupu obytných ploch, díky nepříznivým vlivům z těžby. Rodinné domy v místě dnešního Kozince byly odkoupeny společností OKD a postupně zbourány. V místě původní osady vzniká poklesová kotlina, jako základ budoucího jezera Kozinec.

Ustupující těžba vede k postupné revitalizaci území. V místě havárie dolu Doubrava-sever je zasypána vtažná jáma. Těžební jámy Eleanora a Bettina byly uzavřeny, budovy a těžební věže demolovány a dochází ke zřízení jámového poklopu.

K 1.1.2009 má obec Doubrava 1 373 obyvatel (ČSÚ)

Témata k řešení:

*- návrat paměti krajiny po ukončení těžby
a její rekultivaci*

Struktura

Urbanistický vývoj

21. století

Ortofoto mapa (2024)

Náhradou zbouraných domů v Kozinci se stává nová výstavba v lokalitě Hranice, která se zahušťuje a tvoří tak dnes jednu z nejhustěji zastavěných částí obce. Rozvoj výstavby vzniká především v okrajových částech obce, jako jsou lokality U Starostky, Uplíž a Oplíží.

Poklesové jezero Kozinec získává významnou biologickou funkci, především pro hnízdění ptáků, a zároveň slouží jako rekreační cíl pro rybáře. Díky poklesům došlo k rozšíření vodní plochy v části Kotliny, dnes je vodní plocha již stabilizovaná a prochází rekultivací.

Revitalizace vede k zahlázení těžby, která již na povrchu není moc patrná. Na haldě severně od těžebních jam dochází k výstavbě Dinoparku.

K 1.1.2023 má obec Doubrava 1164 obyvatel (ČSÚ)

Témata k řešení:

- využití vnitřních rezerv sídelní struktury
- zakomponování pohornické krajiny pro rekreační využívání

Doubrava

Název obce je odvozen od původního dubového lesa neboli důbravy, nacházející se na území dnešní Doubravy, který sloužil jako poznávací znamení pro evidenci nevolníků.

Znak obce jí byl udělen v roce 1993. Jedná se o zlato-modře polcený štít, jenž má v pravé polovině půl slezské orlice a v levé stříbrný vykořeněný dub, nad nímž se nacházejí stříbrná hornická kladívka. Stříbrný dub na modrém poli se též nachází na obecním praporu.

výřez z ortofotomapy 2024, m 1:20 000 >

Stavební hodnoty

Historický význam obce odráží početné množství staveb s vysokou architektonickou hodnotou. Některé objekty za dobu své existence měnily účel nebo jej ztratily. Jejich ochrana a rozvoj je předpokladem pro zachování identity obce a kontinuity rozvoje. Stávající hodnoty mohou být impulzem pro rozvoj aktivit obyvatel a vybavení obce.

Stavební vývoj obce byl silně ovlivněn těžbou. Na jejím území jsou tak patrné jednotlivé etapy rozvoje od osídlení podél potoka Doubrava, přes výstavbu dělnických kolonií až po moderní výstavbu rodinných domů. Vzniká tak obraz vícevrstevnaté obce.

Pro Doubravu znamená ochrana stavebních dominant způsob, jak zachovat identitu obce. Jaká je však míra ochrany, která zároveň umožní reagovat na současné výzvy při zachování svého ducha?

Stavební dominanty

V Doubravě se nachází množství historicky a architektonicky významných staveb, z nichž některé mají status nemovité kulturní památky. Kromě historicky významných budov občanské vybavenosti se jedná i o významné technické památky dokládající hornickou minulost obce. Ve veřejných prostranstvích se nachází množství památníků a prvků drobné architektury, které dále doplňují kříže umístěné v krajině. Významné budovy formují související veřejná prostranství.

Struktury zástavby

Charakter struktur určuje typologie zástavby a výšková hladina. Struktury jsou popsány převažujícím charakterem. Pojmenování charakterů pomáhá stanovit hlavní východiska pro řešení podmínek rozvoje a práci s veřejnými prostranstvími, včetně řešení rozhraní sídla a krajiny.

zámek Doubrava

kostel sv. Hedviky

Husův sbor

obecní úřad

pošta

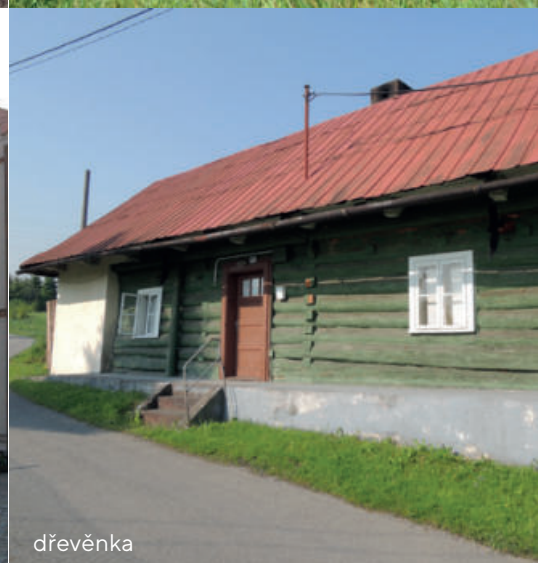
Národní dům

základní škola

mateřská škola

dřevěnka

pomník horníkům

hasičská zbrojnice

důl Doubrava - sever

HISTORICKÉ JÁDRO

struktura: rostlá, solitérní
typologie: samostatné
objekty, areály vybavenosti
výšková hladina: 2-3 podlaží
střešní krajina: šikmé střechy

HISTORICKÁ VES

struktura: rostlá, vesnická
typologie: samostatná
stavení roztroušená podél
cest
výšková hladina: 1-2 podlaží
střešní krajina: šikmé střechy

FINSKÁ KOLONIE

struktura: založená,
kompaktní
typologie: hornické domky
výšková hladina: 1 podlaží
střešní krajina: šikmé střechy

U STAROSTKY

struktura: rostlá, kompaktní
typologie: individuální
rodinné domy
výšková hladina: 1-2 podlaží
střešní krajina: šikmé střechy

Struktura

Lokality

Obec je tvarována údolím Doubravského potoka a zvlněnými krajinnými pásy s dominantou Doubravského kopce. Historické jádro je charakteristické strukturou významných solitérů koncentrovaných při hlavní ulici a náměstí. Linearita struktury podél významných tras tvoří základní princip uchopení obrazu obce. Mimo centrum obce jsou hojně obydleny okrajové části území a to formou morfologicky oddělených samostatných lokalit s prostorovou vazbou na okolní obec. Krajinné zázemí je z velké části utvořeno člověkem a vytváří potenciál dalšího rekreačního využití.

Charakter jednotlivých lokalit vychází z jejich kompoziční skladby a historického vývoje. Území obce je členěno na lokality dle převažujícího charakteru prostředí.

L1 Centrum obce

Centrum obce, koncentrace občanské vybavenosti a komerce, různorodá typologie objektů (RD, BD, hornické domky), významná veřejná prostranství, vysoká koncentrace uživatelů

L2 Hranice

Hustě zalidněná čtvrť rodinných domů v údolí Glembovce s pravidelnou uliční sítí, bez občanské vybavenosti, navazující na zástavbu Orlové.

L3 Doubrava - Dětmarovice

Samoty v krajině, oddělené morfologicky nebo masou lesů, málo propustné území ve východo-západním směru, srůstání zástavby s Dětmarovicemi

L4 Špluchov

Vesnice v zemědělské krajině, samostatná stavení, rovinatá krajina v sevření dvou řek

L5 Doubravský kopec

Pohledově exponovaná krajina, rodinné domy a rekreační objekty rozestě po krajině

L6 Revitalizovaná krajina

Člověkem vytvořená rekreačně využívaná krajina s potenciálem další proměny

L7 Kozinec

Rekreační krajina na území původní vesnice, již po těžbě, rekreačně a přírodně významné místo

L8 důl ČSA

Uzavřený areál dolu, oblast před rekultivací, vysoký rozvojový potenciál do budoucna

Témata k řešení:

- lokalizovat rozvojové oblasti s vazbou na centrum
 - stabilizovat okrajové lokality
 - stanovit cílové charaktery lokalit a parametry podmínek prostorového uspořádání
- schéma lokalit, m 1:20 000>*

L7 Kozínek

L3 Doubrava - Dětmarovice

L2 Hranice

L5 Doubravský kopec

L4 Špluchov

L1 Centrum obce

L8 důl ČSA

L6 Revitalizovaná krajina

hranice lokality

ohnisko lokality

Struktura

Otisky minulosti

Doubravu provází dramatické a rychlé změny jak krajiny, tak osídlení. Poučení o proměnách struktury je inspirací pro budoucí rozvoj a dokladem o zpřetrhaných vazbách, jež si zaslouží další pozornost. Mimo dnešní zastavěné plochy tak máme svědectví o významných plochách, jež v historii utvářely tvář Doubravy.

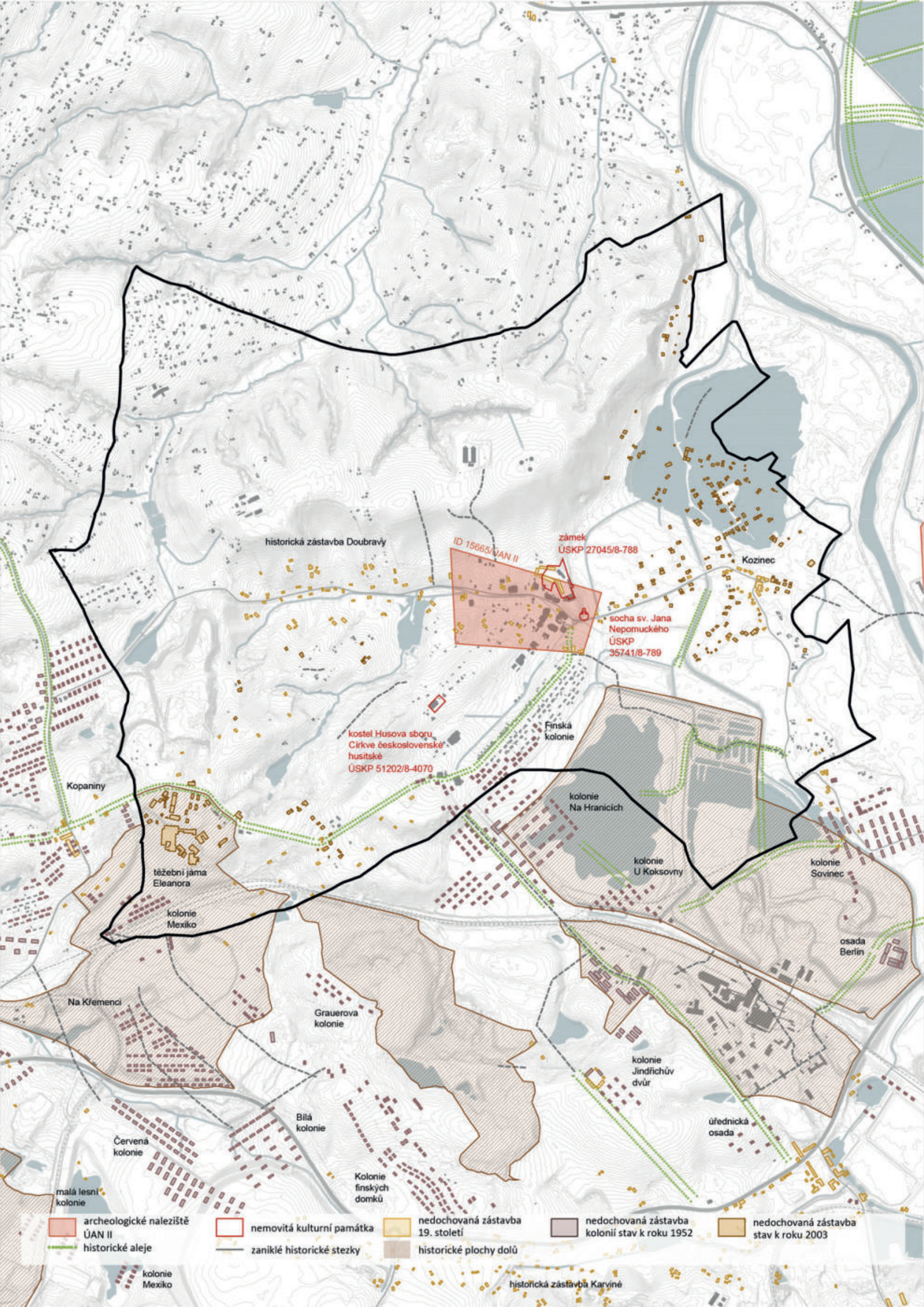
Původní historické jádro obce zůstává dodnes jejím centrem a kumuluje k sobě dvě ze tří místních nemovitých kulturních památek, jejichž historie sahá až do 18. století. Nejstarší osídlení Doubravy se koncentruje liniově kolem Doubravského potoka, odkud postupně zmizelo a až dnes se uvažuje o navrácení zástavby do této polohy.

Jižní část obce byla nejvýrazněji ovlivněna důlní činností. Původní lesní a zemědělskou krajinu vystřídalo množství dělnických kolonií v pravidelných strukturách. S ukončováním těžby kolonie ztratily svou funkci a do dnešní doby se dochovala pouze kolonie Finských domků, jejíž osud je nejasný. Proměnu zaznamenaly i navazující plochy dolů, jež dnes procházejí rekultivacemi a hledáním dalšího možného využití.

Poslední jizvou na rozvoji obce je osud Kozince. Původní struktura rodinných domů a stavení podlehl vlivům těžby a na místě vsi se dnes rozprostírá poklesové jezero Kozinec. Dokladem o původní zástavbě kolonií a Kozince je katastrální mapa, jež dodnes ukazuje strukturu zástavby.

Témata k řešení:

- *propojení zpřetrhaných vazeb v území*
- *obnova historických alejí*
- *inspirace historií při definování rozvojových ploch*

Infrastruktura

je vrstvou, popisující základní návaznosti Doubravy s ohledem na obsluhu území.

Dále je členěna na vrstvy:

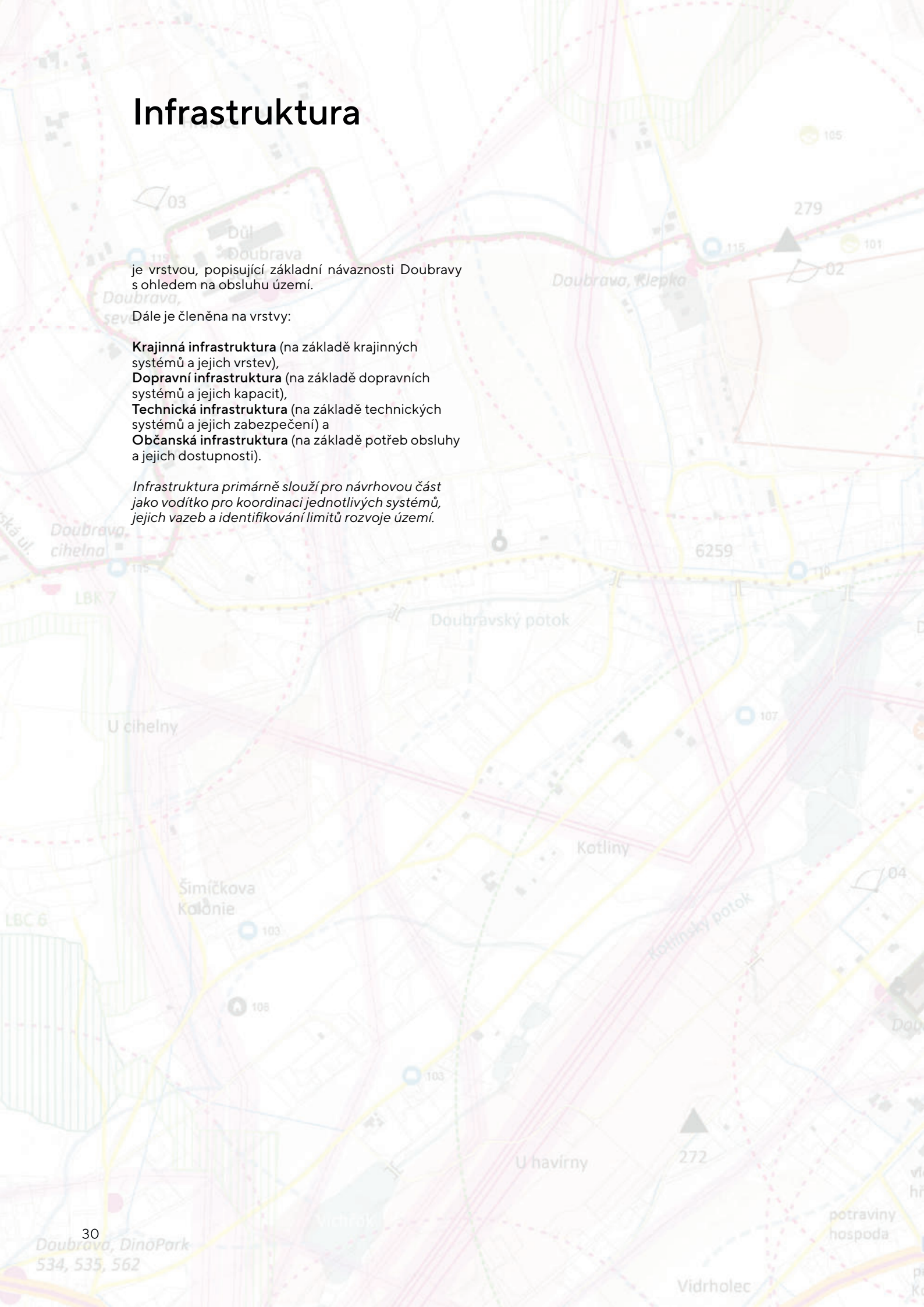
Krajinná infrastruktura (na základě krajinných systémů a jejich vrstev),

Dopravní infrastruktura (na základě dopravních systémů a jejich kapacit),

Technická infrastruktura (na základě technických systémů a jejich zabezpečení) a

Občanská infrastruktura (na základě potřeb obsluhy a jejich dostupnosti).

Infrastruktura primárně slouží pro návrhovou část jako vodítko pro koordinaci jednotlivých systémů, jejich vazeb a identifikování limitů rozvoje území.

Morfologie a těžba

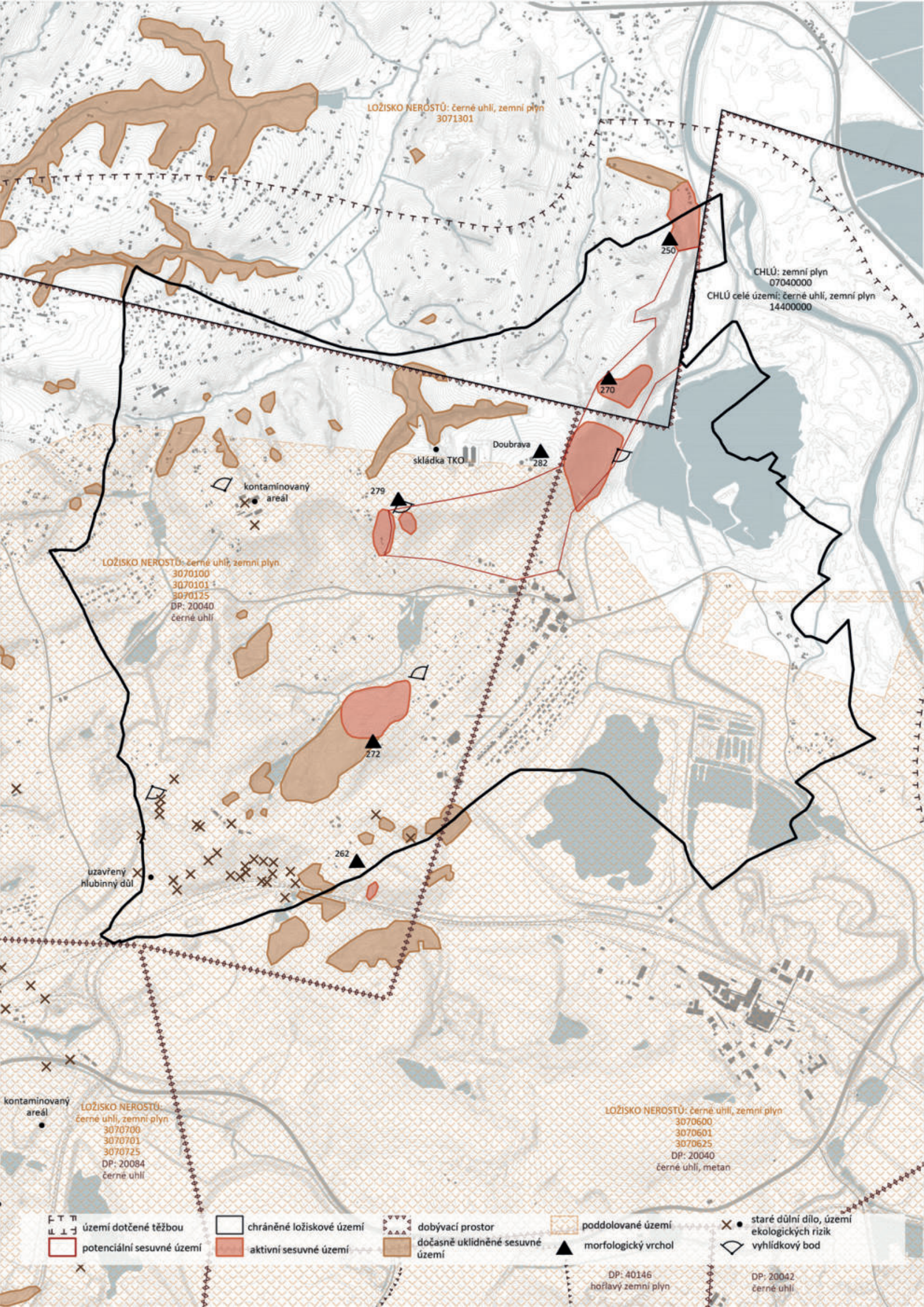
Centrum obce se nachází v údolí u Doubravského potoka mezi kopcem Doubrava (282 m n. m.) a Lazy (287 m n. m.). Členitost terénu a jeho výrazné zvlnění jsou silně ovlivněny těžbou a následnými poklesy půdy, stejně jako umělým tvarováním krajiny díky ukládání hlušiny během těžby. Výraznou terénní hranu tvoří kopec Ujala, který odděluje Oplíží a poklesový rybník Kozínek, a kopec Doubrava, jehož jižní svahy jsou využívány pro zemědělství a otevírají území výhledům. Východní část obce je v kontrastu ke zvlněné krajině rovinatá a střídají se v ní vodní plochy se zemědělskými poli.

Území je i dnes místy ohroženo potenciálními poklesy půdy, a to nejvýznamněji v území Kotliny a kopce Ujala. Výrazné zvlnění terénu nabízí zajímavé výhledy do krajiny, a to hlavně na jihozápad směrem na Beskydy a další těžební památky, jako je např. důl ČSA.

Celé území se nachází na ploše ložisek nerostných surovin, konkrétně černého uhlí a zemního plynu. Ustupující těžba s sebou nese proměny krajiny. Stará důlní díla a jejich stavební uzávěry vytvářejí limity pro další využití území, a to převážně v jižní části území v ploše dolu Doubrava.

Témata k řešení:

- ochrana hodnotných výhledů do krajiny
- mitigace následků těžby
- řešení morfologicky problematických území

Krajinná infrastruktura

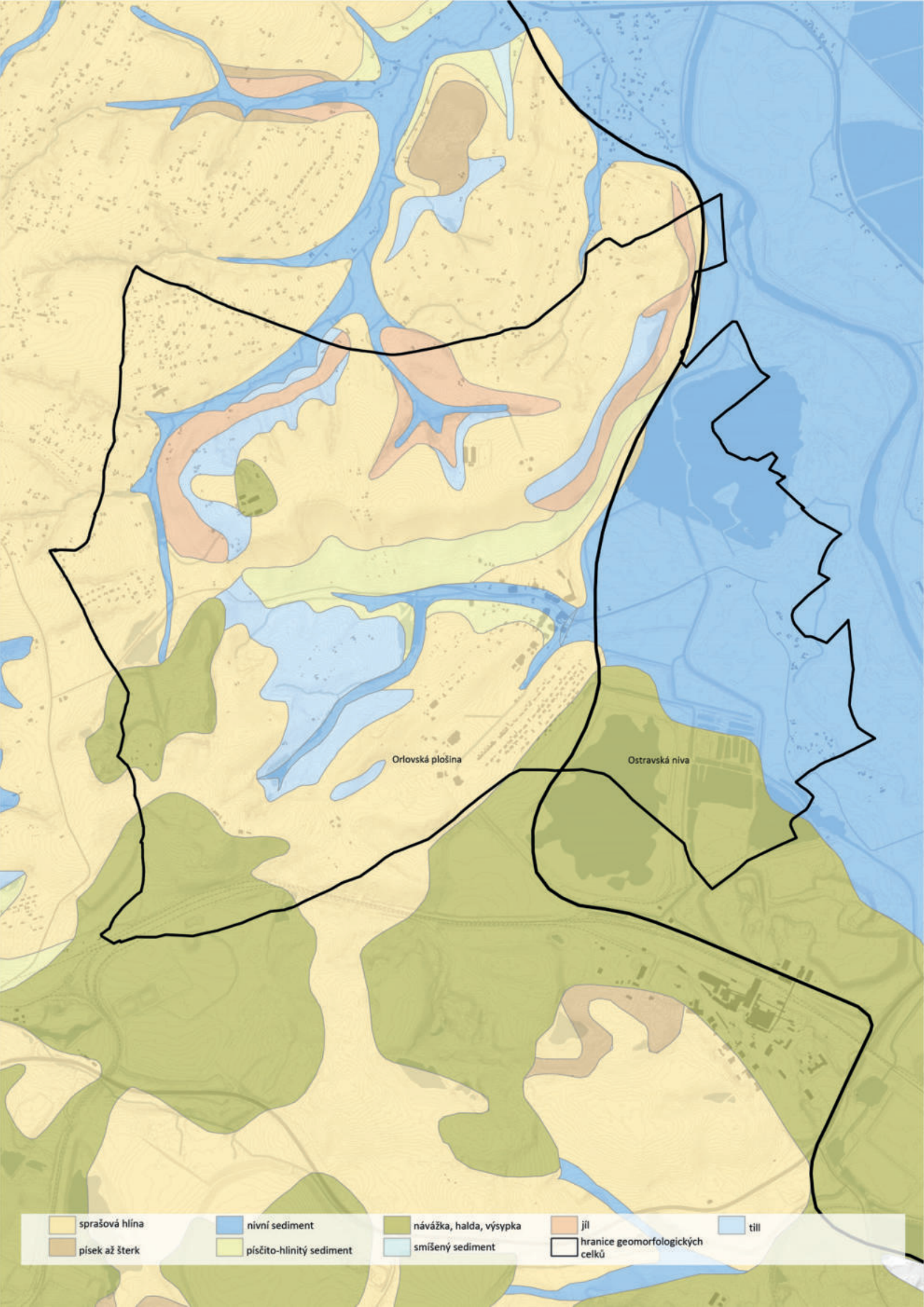
Podloží

Obec Doubrava se nachází na rozhraní geomorfologických oblastí Ostravské nivy a Orlovské plošiny, spadajících pod geomorfologický celek Ostravské pánve. Ostravská niva je tvořena hlavně neogenními a kvartérními sedimenty (jíly, písky, hlíny) a je pokryta sprašovými hlínami. Naopak Orlovská plošina je nížinná oblast kolem řek a potoků v okolí města Orlová, charakteristická přítomností nivních sedimentů, jako jsou písky, jíly a štěrkopísky, které se ukládají během záplav. Tyto sedimenty přispívají k úrodnosti půdy díky pravidelnému obohacování záplavovými nánosy. V oblasti Doubravy se nacházejí převážně sprašové hlíny a písčitohlinité půdy, typické pro roviny v blízkosti vodních toků. V průběhu toku řeky Olše a potoků se nacházejí nivní sedimenty, které vznikají pravidelným zaplavováním a hrají důležitou roli v zadržování vody v krajině. V jejich okolí se často nacházejí také přidružená ložiska jílu a tillu.

Celé území je silně poznamenáno důlní činností, přičemž nejvýraznější dopady se vyskytují především v jižní části. V místech dolů se dnes nacházejí rozsáhlé plochy navážky a těžebních odpadů, k nimž často přiléhají oblasti štěrkopísku.

Témata k řešení:

- řešení vazeb na podloží v území (např. zasakování a s tím spojená reflexe vodního režimu)
- řešení rekultivací s ohledem na nové antropogenní vrstvy výrazného geologického rozsahu

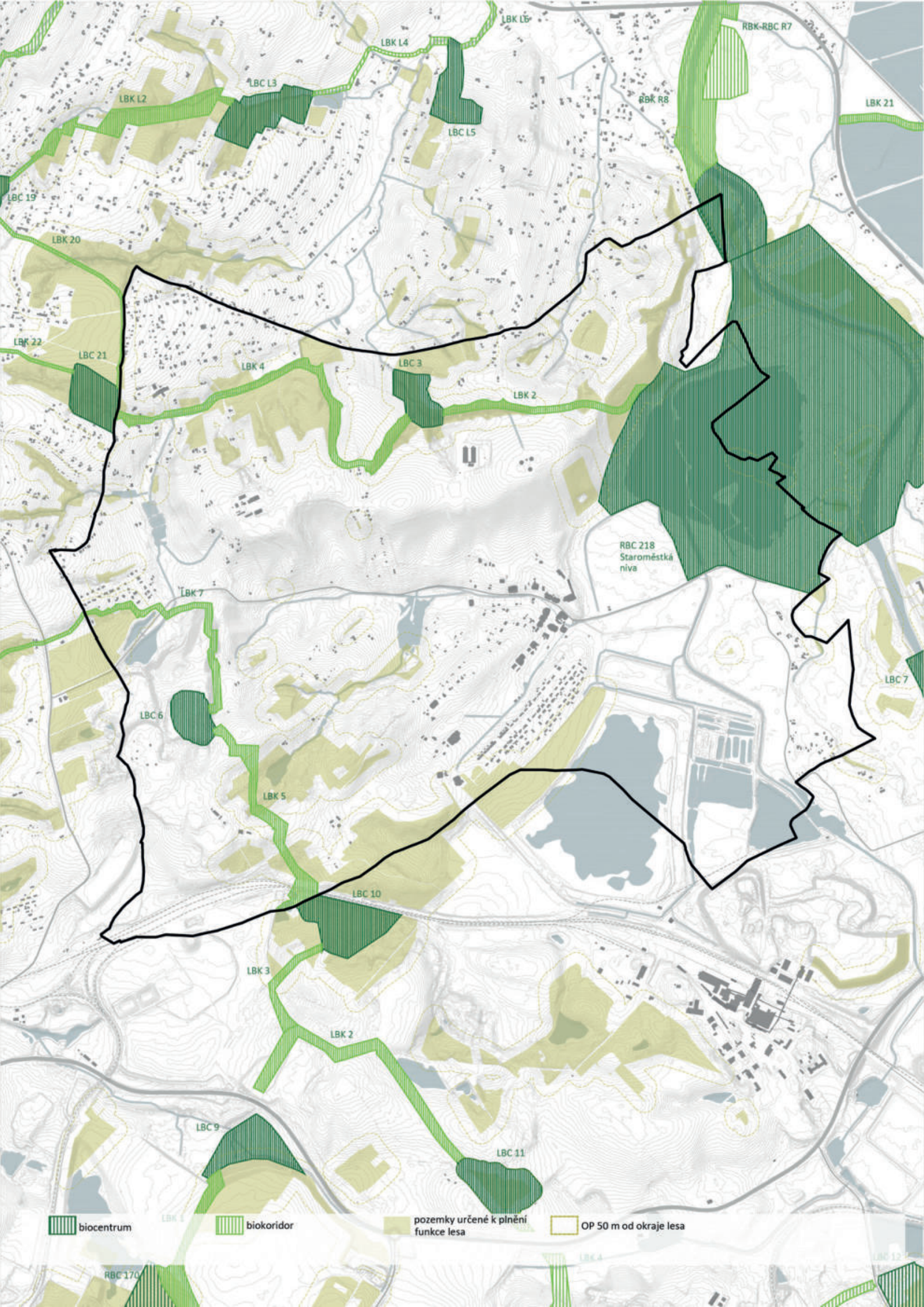
Ochrana krajiny a lesy

V obci se nachází regionální biocentrum RBC 218 Staroměstská niva, které leží při toku Olše a rybníku Kozince. Biocentrum je dále pomocí systému lokálních center a koridorů propojeno do regionálního biocentra RBC 170 Mezi doly na hranicích Orlové a Karviné. Na území Doubravy je systém ÚSES převážně funkční. Lokální biocentra se nachází v zalesněných plochách a na haldě hlušiny u Dinoparku.

11 % celkové výměry obce tvoří plochy určené k plnění funkce lesa. Lesy jsou převážně listnaté či smíšené.

Témata k řešení:

- *zajištění dostatečných velikostí biocenter a biokoridorů ÚSES*
- *podpora systému ÚSES pomocí interakčních prvků*
- *ochrana ploch PUPFL*

Krajinná infrastruktura

Voda

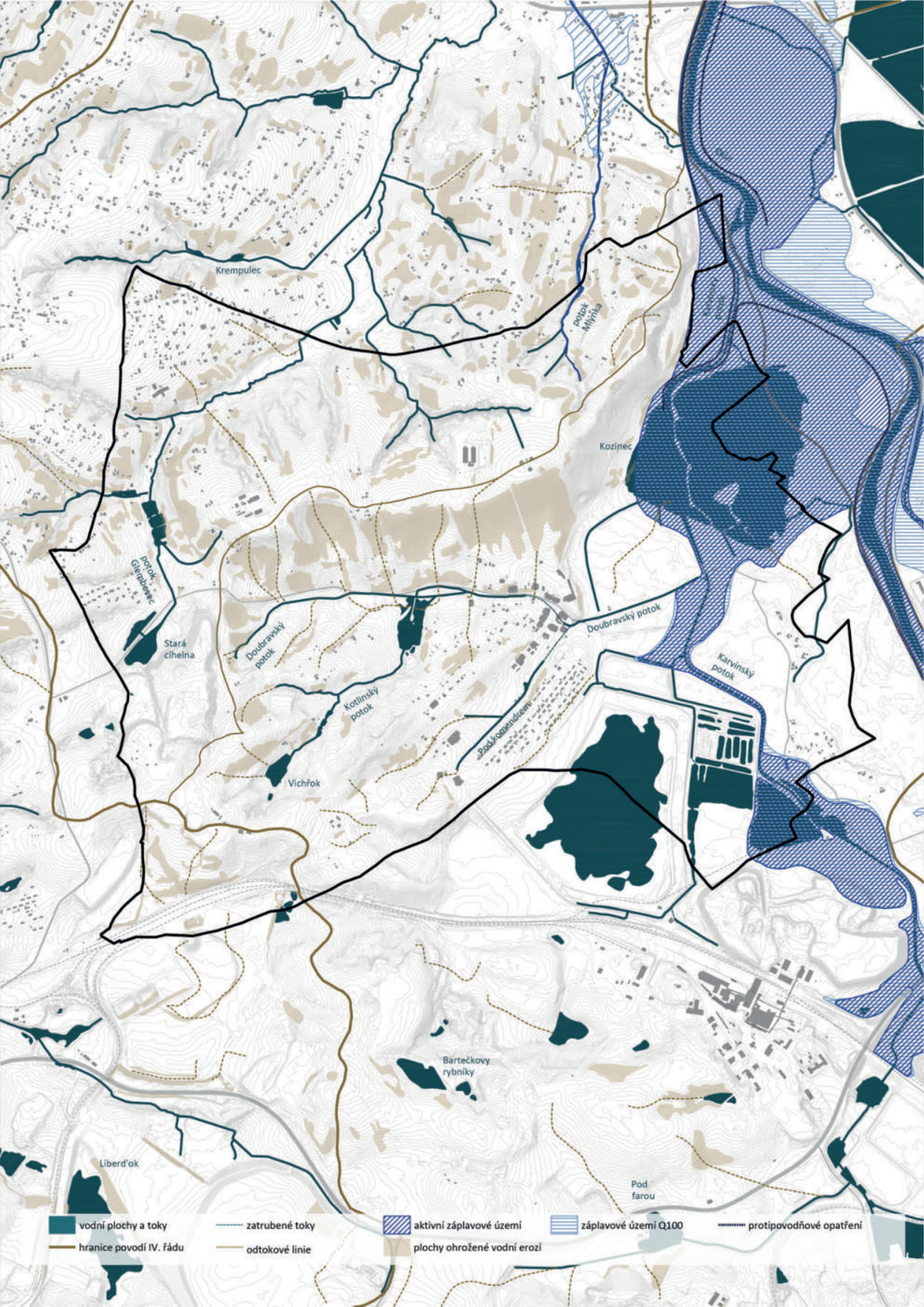
Územím prochází velké množství vodních toků, jejichž stopa je výrazně viditelná v morfologii území. Díky poddolování zde vznikly nové vodní plochy, a to konkrétně jezero Kozinec, které slouží k rekreačnímu využití, a vodní plocha v Kotlinách. Obě plochy vznikly jako poklesové kotliny vlivem sesuvu půdy a následného zatopení spodní vodou. Z hlediska využívání vodních ploch je velkým otázníkem budoucnost současného odkaliště dolu ČSA, které do budoucna nebude vhodné ke koupání.

Do území zasahuje aktivní záplavové území řeky Olše. Veškeré obytné plochy se nacházejí mimo území ohrožené povodněmi. Na základě posledních zkušeností s povodněmi (září 2024) vyvstává otázka aktualizace vymezení povodňových území, kdy nejvíce postižené byly plochy polí v blízkosti Špluchova.

Doubravský potok a Glembovec výrazně formují morfologii území. Jejich svahy jsou výrazně ohroženy vodní erozí. Pro minimalizaci dopadu přívalových srážek je vhodné zajistit pozvolný odtok dešťové vody a co nejvíce vody zadržet v krajině. Kritické linie povrchového odtoku se nacházejí na jižním svahu Doubravského kopce.

Témata k řešení:

- využití retenčních schopností krajiny
- hledání budoucího využití odkaliště
- hledání vhodných poloh pro vodohospodářská opatření ve spojitosti s morfologií

Krajinná infrastruktura

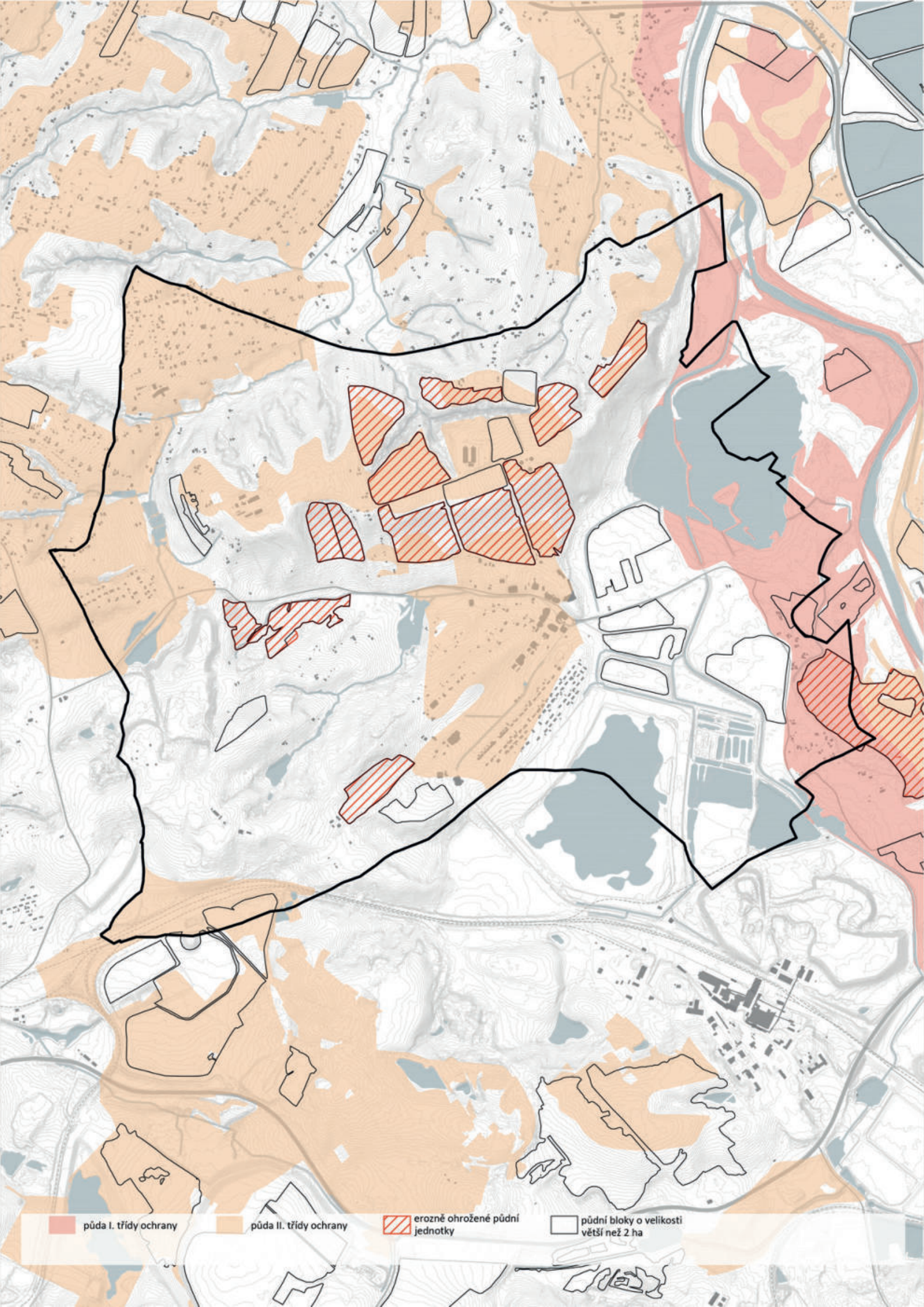
Půda

Zemědělsky hodnotné půdy se v území vyskytují převážně v sousedství řeky Olše (I. třída ochrany) a dále v centrální části obce, v severovýchodním okraji obce v zastavěném území a na Doubravském kopci (II. třída ochrany). Značná část těchto půd není využitelná z důvodu jejich zastavěnosti. V lokalitě Doubravského kopce je navíc využívání půd omezeno vysokým sklonem terénu.

Erozně ohrožené půdy se nacházejí především na Doubravském kopci a ve Špluchově, kde se nachází velké půdní bloky.

Témata k řešení:

- *ochrana půd před erozí s ohledem na vymezení zastavitelných ploch*
- *ochrana bonitních půd s ohledem na vymezení zastavitelných ploch*

půda I. třídy ochrany

půda II. třídy ochrany

erozně ohrožené půdní jednotky

půdní bloky o velikosti větší než 2 ha

Krajinná infrastruktura

Struktura krajiny

Struktura krajiny je na území obce silně členitá. Její střed tvoří louky ve svazích a průseky lesů, pro vedení technické infrastruktury. Toto rozčlenění dodává území malé měřítko, které kontrastuje s krajinou velkého měřítka, viditelné z vyhlídkových bodů.

Charakter východní rovinaté jezerní krajiny kontrastuje s převážně zalesněnou západní částí obce. Severní pás obce je charakteristický rovinou obdělávané zemědělské půdy na vrcholu Doubravského kopce a masou lesů, které jsou často díky morfologickým zlomům špatně přístupné.

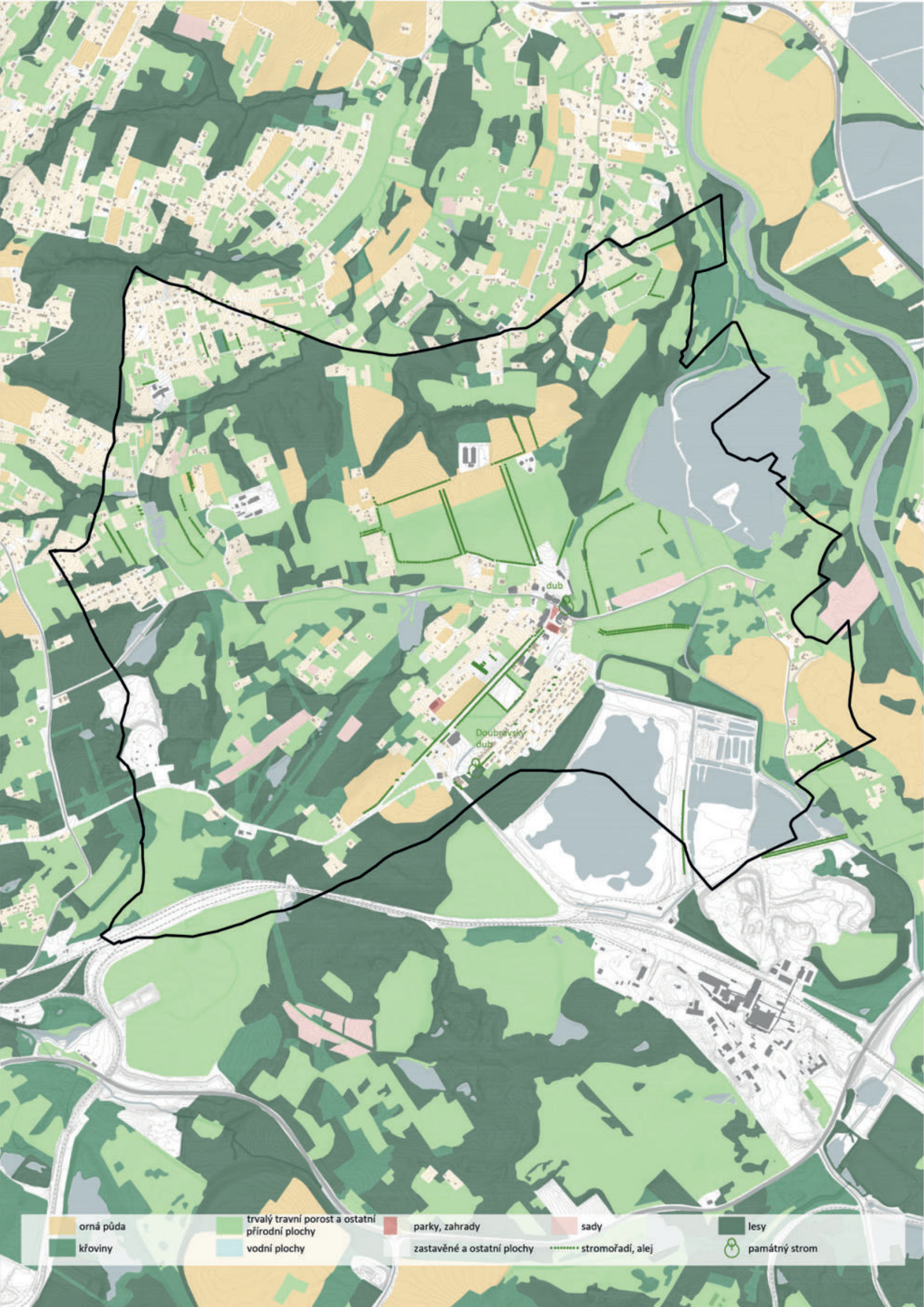
Zastavěná území doplňují proluky luk a polí, které vytvářejí prostor mezi stávající zástavbou a umocňují rozvolněnost struktury.

Krajina je silně ovlivněna lidskou činností. V místech revitalizací po těžbě se nachází louky čekající na další využití.

V území se nachází množství významných alejí, které napomáhají členění půdních bloků. V zastavěném území aleje formují významná veřejná prostranství. V centru obce pak rostou dva památné duby - u zámku a u autobusové zastávky *Doubrava, pekárna*.

Témata k řešení:

- scelení a jednoznačné vymezení struktury krajiny

orná půda	trvalý travní porost a ostatní přírodní plochy	parky, zahrady	sady	lesy
křoviny	vodní plochy	zastavěné a ostatní plochy	stromořadí, alej	památný strom

Dopravní infrastruktura

Silniční doprava

Základní napojení obce na vyšší řád silniční sítě tvoří silnice III/47215 (Špluchov - *Doubrava, pekárna*) a III/47214 (Orlová, Kopaniny - Karviná), která se dále napojuje na silnici II/474 (Dětmárovice - I/59) a I/59 (Ostrava - Karviná).

Automobilová doprava je jedním z hlavních způsobů dopravy obyvatel Doubravy. Území je obsluhováno místními komunikacemi, které mají obvykle minimální šířkové rozměry. Cestní síť vychází z historických cest, které jsou patrné již na mapách z 19. století. Jednotlivé prostorově oddělené lokality jsou propojeny silniční sítí na hlavní ulici, propojující centrum obce a procházející lokalitou Dědina. Některé silnice jsou málo využívané a napojují především plochy zahrádek, což vytváří velké nároky na jejich údržbu a rozpočet obce.

Statická doprava

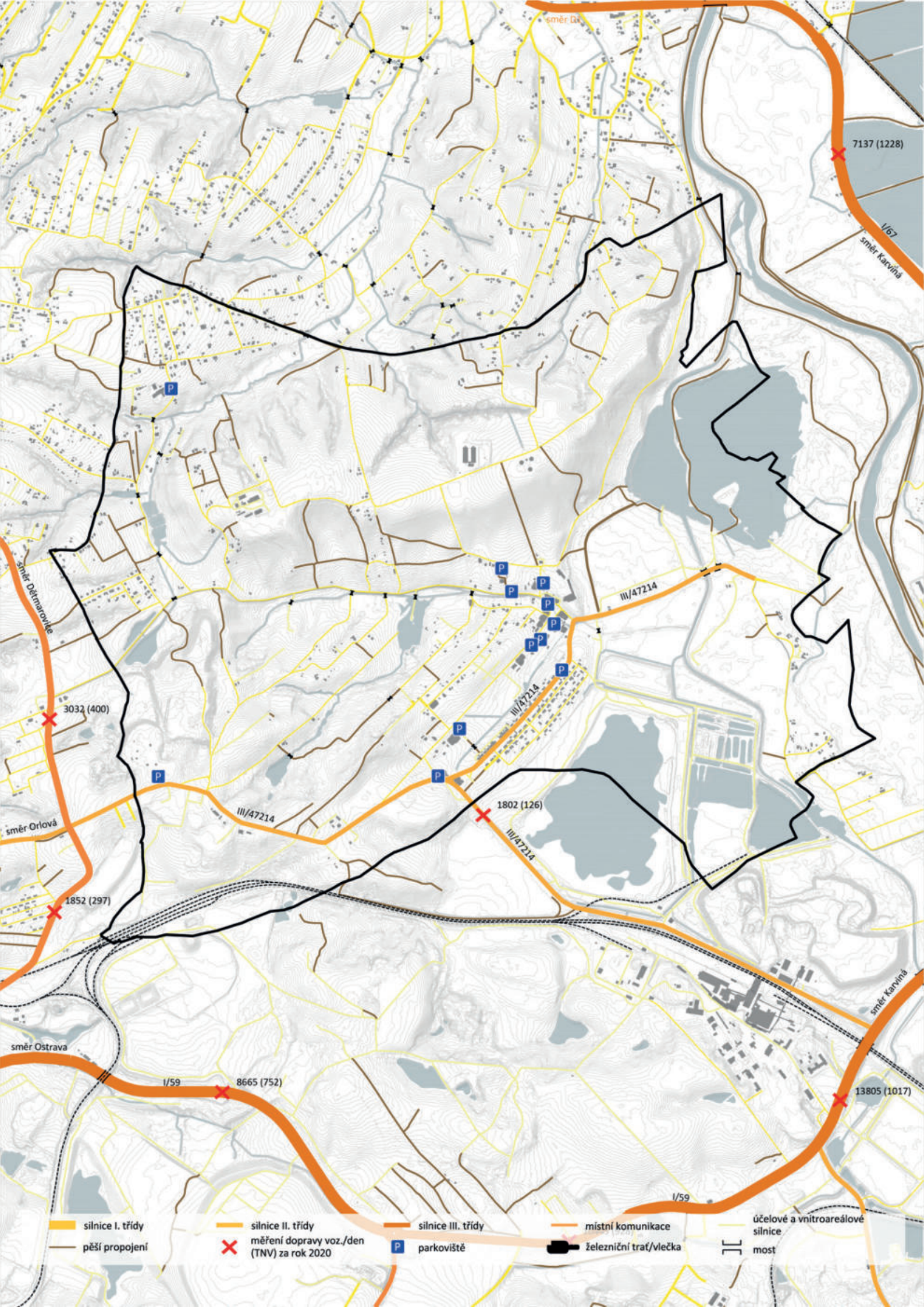
Vzhledem k prostorovým predispozicím veřejných prostranství je zajištění požadovaných odstavných a parkovacích kapacit v rámci uličního profilu značně omezené.

V současné době jsou v návaznosti na objekty občanské vybavenosti (mimo hřbitov) a rekreace zajištěna parkovací stání. Parkování u bytových domů je řešeno na plošných parkovištích na přilehlých pozemcích či přímo na pozemku formou krytých stání. Hlavní parkoviště pro návštěvníky obce je veřejné parkoviště na náměstí stojící v místě bývalého kina.

Vzhledem k rozvoji převážně individuálního bydlení je v rozvojových plochách počítáno se zajištěním odstavných stání na vlastním pozemku a vymezením návštěvnických parkovacích stání ve veřejných prostranstvích, řešených v rámci územní studie. V případě výstavby bytových domů je nutno pamatovat na větší prostorové požadavky parkování a koncepčně řešit parkování v území.

Témata k řešení:

- stanovení požadavků na koncepční řešení parkování v rozvojových lokalitách
- zkvalitňování dopravního režimu v centru a v obytných lokalitách

silnice I. třídy
pěší propojení

silnice II. třídy
měření dopravy voz./den
(TNV) za rok 2020

silnice III. třídy
parkoviště

místní komunikace
železniční trať/vlečka

účelové a vnitroareálové
silnice
most

Dopravní infrastruktura

Městská hromadná doprava

Městská hromadná doprava je součástí IDS Moravskoslezského kraje ODIS. Pro obec má zásadní význam linka č. 534, spojující Karvinou a Ostravu, která projíždí Špluchovem, centrem obce, zastavuje u Pekárny, ve Vrchovci a u Dinoparku. Na hlavní silnici III/47214 dále projíždějí a zastavují linky autobusů č. 535 (spojující Karvinou a Orlovou) a č. 562 (spojující Orlovou a důl Darkov). Severní část obce není autobusovou dopravou vůbec obsloužena.

V obci funguje školní autobus, který sváží žáky na vyučování na 8. hodinu ranní a opět je rozváží po 14. hodině. Tento autobus až na výjimky (Oplíží, okrajové části Hranic, Špluchov, Na Hrázi) zajišťuje obsluhu celého území.

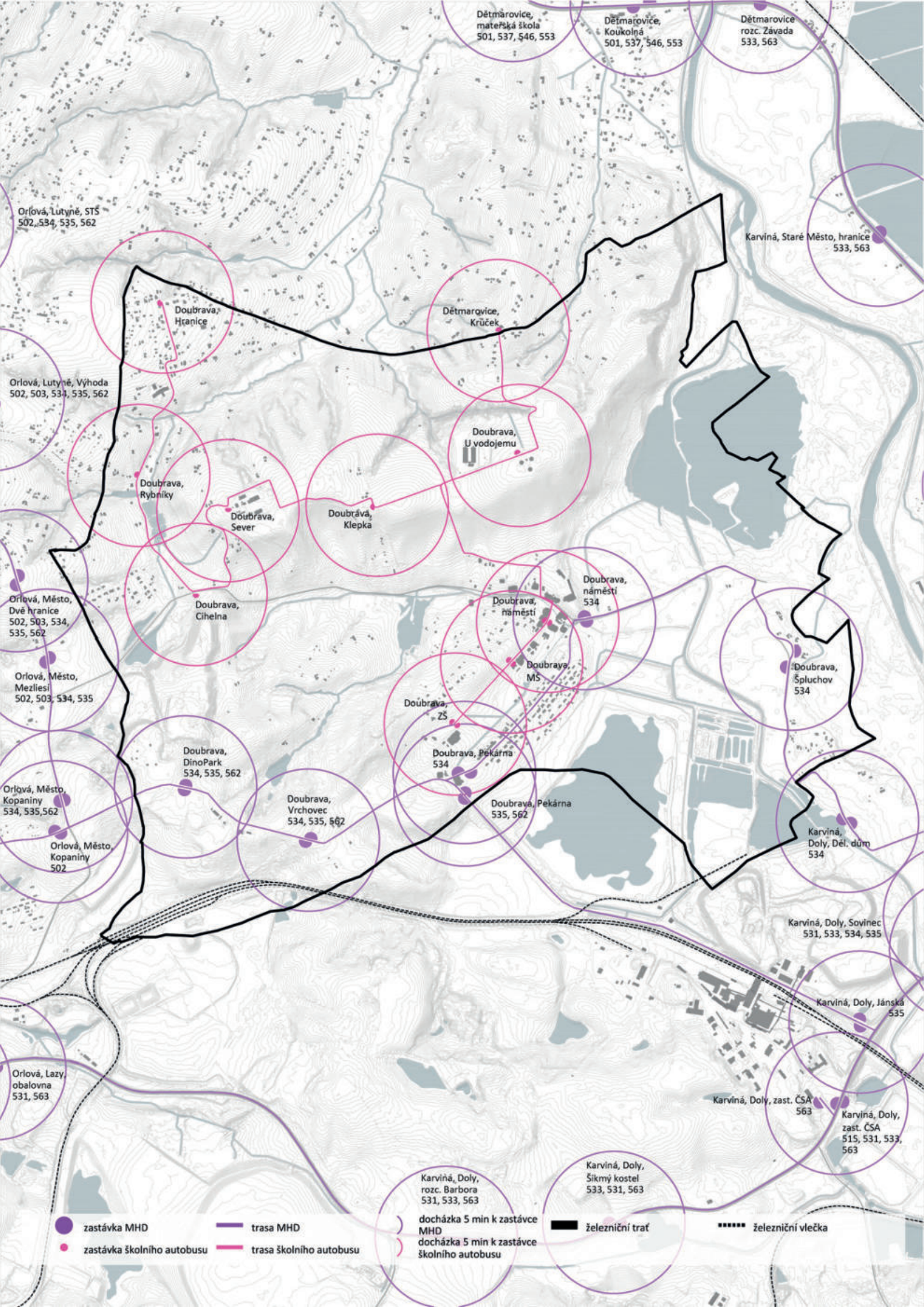
Železniční doprava

Železniční dopravu v blízkém okolí zajišťuje dráha spojující Bohumín a Český Těšín se zastávkami v sousedních Dětmovicích a Karviné. Nejlépe dostupnou stanicí je zastávka Karviná, hlavní nádraží, která slouží jako konečná stanice autobusů 534 a 535. Územím obce procházejí železniční vlečky, které dříve sloužily k přepravě osobní materiálů k dolům.

Vlečky jsou sezónně využívány pro rekreační přepravu osob po bývalých areálech dolů v rámci projektu POHO 2030 (vlakem po hornických vlečkách). Vlak v současné době na území Doubravy nezastavuje. V kontextu tohoto záměru se nabízí hledat další možnosti rekreačního využití navázané na železnici a zbudování přestupního terminálu v místě původní stanice Doubrava pro rekreaty.

Témata k řešení:

- prověřit možnost zavedení hromadné dopravy na sever obce
- zajistit pokrytí školním autobusem v rozvojových plochách.
- zlepšení prostupnosti v severojižním směru přes vlečku
- rekreační využívání stávající vlečky

Rekreační doprava

Potéžební krajina nabízí nové příležitosti k rekreaci v revitalizované krajině, která snoubí výhledy na kostelní i těžební věže v popředí dalekých Beskyd s kultivovanou krajinou rybníků.

Cyklistická doprava

Páteční cyklotrasou procházející skrze území, začínající Na Hrázi a spojující Špluchov, centrum obce a lokalitu U Starostky tvoří cyklotrasa 6259, která dále pokračuje do Orlové a končí na Starém náměstí, kde se napojuje na cyklotrasu 59. Z centra obce a od staré cihelny na cyklotrasu 6259 navazuje cyklotrasa 6259, která vede po horním hřebeni kopce a nabízí daleké výhledy. Tato cyklotrasa dále pokračuje do Dětmovic a napojuje se na cyklotrasu 10 vedoucí podél řeky Olše. Současný stav podporuje rozvoj cyklistiky i díky množství plánovaných záměrů v okolí jako jsou cyklostezky POHO 2030, lávka přes Olši v Karvinné či potenciální propojení Dětmovic přes plánovaný park v podzámčí.

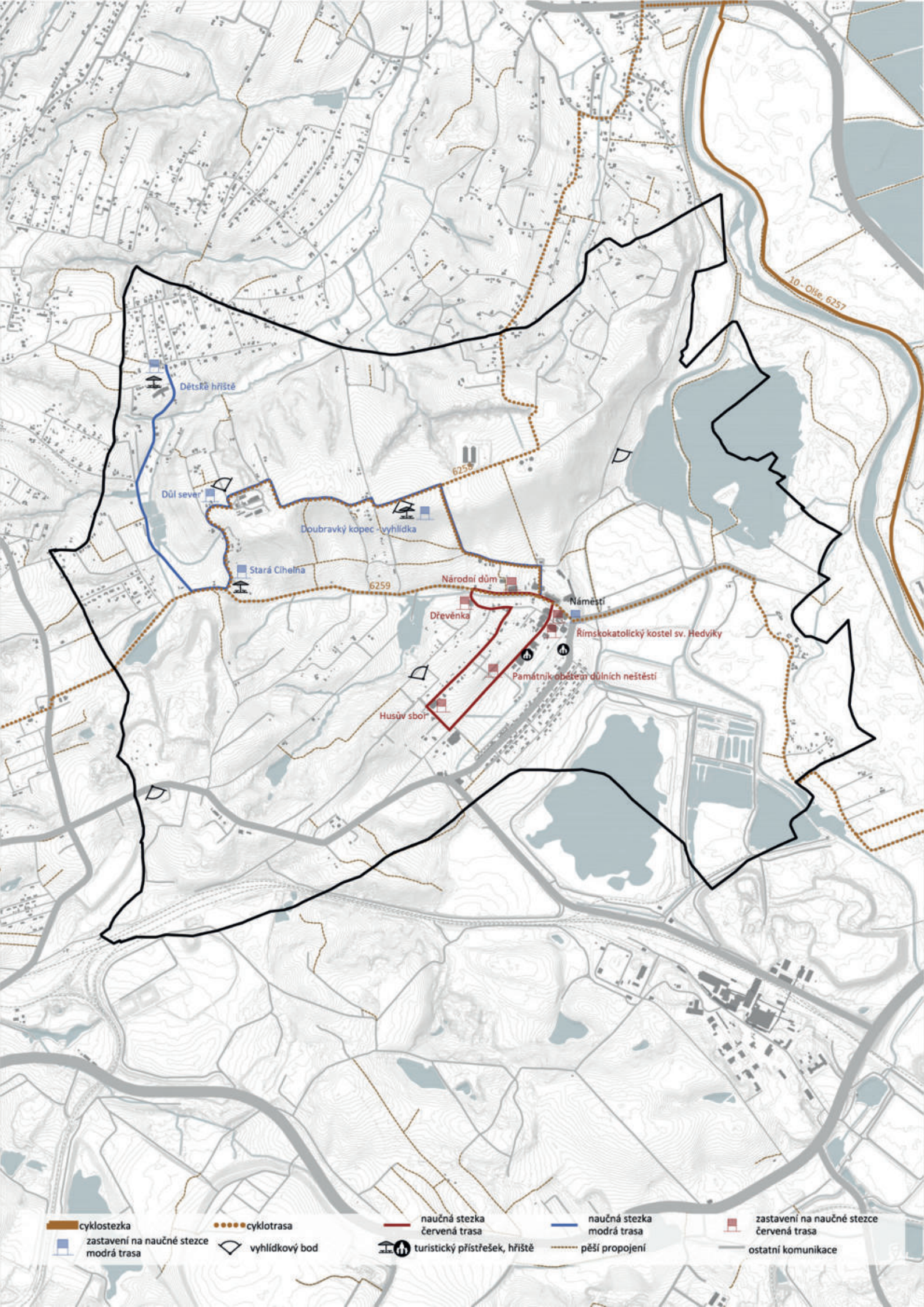
Pěší doprava

Vzhledem k rozlehlosti zástavby v obci nepatří pěší doprava mezi významné formy dopravy. Při mnoha komunikacích nejsou zbudované chodníky a převládá zde automobilová doprava. Územím neprochází turistické trasy. Na okolní obce je Doubrava napojena hlavně silnicemi. Přesto se v území nachází velké množství pěších propojení, zejména jako pozůstatky původních cest. Mnoho historických cest v území zaniklo díky těžbě a chybí zde tedy hlavně propojení severojižním směrem přes vlečku.

V obci se nachází Doubravská naučná stezka, která je členěna na dvě části - modrou a červenou trasu. Červená trasa prochází středem obce a po hlavních památkách a pamětihodnostech obce. Modrá trasa míří z centra obce směrem do lokality Na hranicích přes Doubravský kopec, který poskytuje daleké výhledy.

Témata k řešení:

- napojení rekreačních cílů pěšími trasami
- rozvoj rekreační cyklistiky
- napojení na cyklostezku 10
- doplnění naučných stezek ve vazbě na aktivity v území
- napojení stávajících cyklotras na plánované cyklostezky

Technická infrastruktura

Energetika

Zásobování elektrickou energií

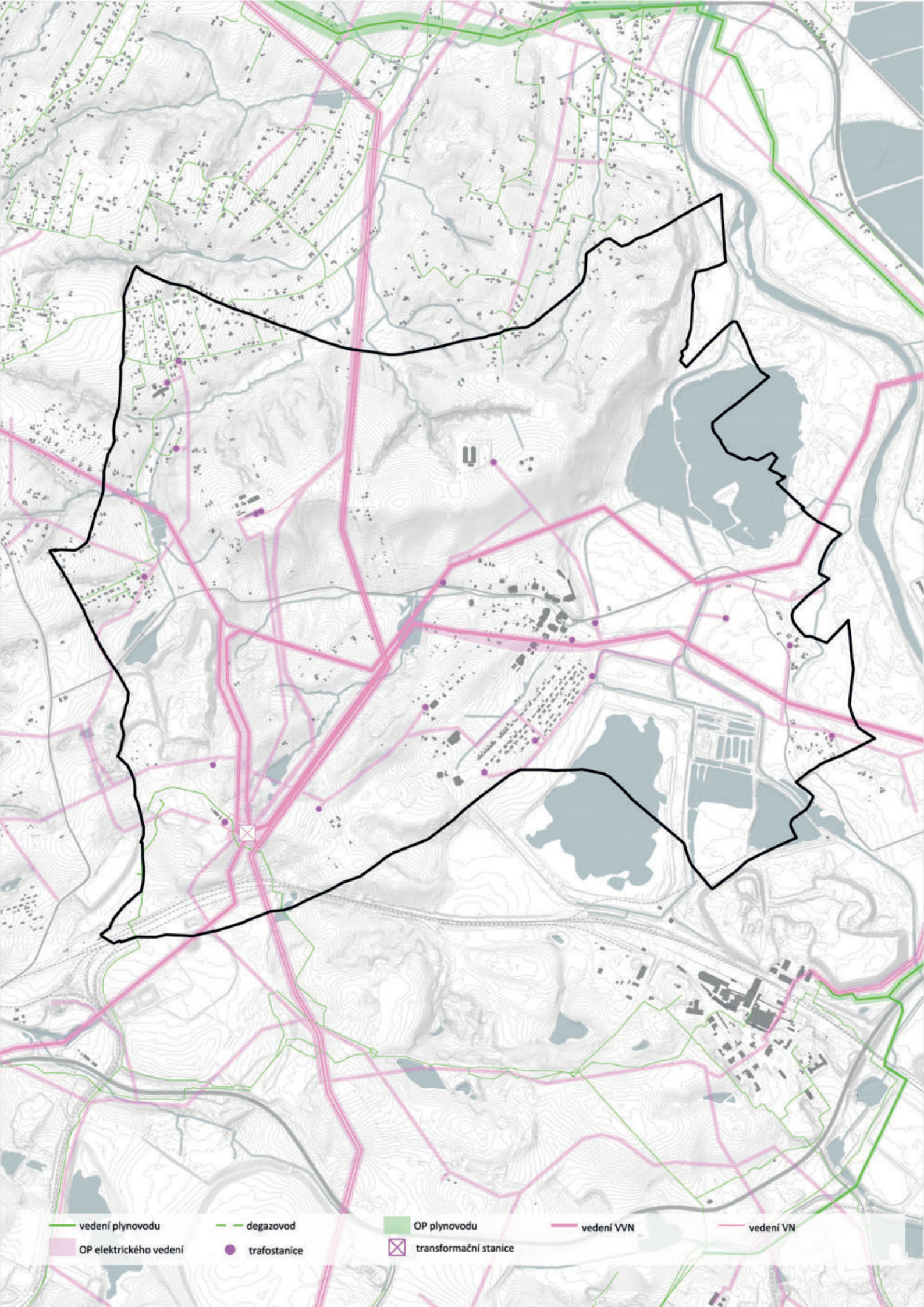
Území obce je napájeno vzdušným vedením z transformovny 110/22 kV umístěné na jihu území ve Vrchovci, která je zásobována vedením VVN 110 kV z černouhelné elektrárny v Dětmovicích. Hlavní zásobovací řad tvoří vedení VN 22 kV spojující rozvodny v Karvině a Orlové. Distribuční systém doplňuje 20 trafostanic. Mimo napojení trasy VN v místě transformovny je veškeré vedení nadzemní a vytváří tak limity pro další rozvoj a to především v centru obce. Stožáry NN jsou využity pro vedení kabelů veřejného osvětlení. Plochy bývalých dolů jsou zamýšleny pro umístění solárních elektráren.

Zásobování plynem

Doubrava je napojena na plynovodní síť pouze v okrajových částech. Lokality Na hranicích a U Starostky jsou zásobovány plynovodem DN 90 z regulační stanice v Orlové a několik domů v Oplíži je zásobováno ze sousedních Dětmovic. Centrum obce nebylo plynofikováno z důvodu těžby a možných poklesů půdy, která ohrožuje funkčnost vedení. Stávající vedení plynovodu a degazovodu na území dolu Doubrava je Územním plánem navrženo ke zrušení.

Témata k řešení:

- nahrazení vzdušného vedení kabelovým v centru obce

vedení plynovodu	degazovod	OP plynovodu	vedení VVN	vedení VN
OP elektrického vedení	trafostanice	transformační stanice		

Vodní hospodářství

Zásobování vodou

Na celém území obce Doubrava je zaveden vodovod. Zastavěné území je zásobováno z Ostravského oblastního přivaděče, který je napojen do vodojemu Doubrava a dále územím prochází do Karviné. Vodojem Doubrava je napojen na přerušovací komoru Dětmárovice, která zásobuje sousední obec a lokalitu Oplíží. Z vodojemu Doubrava je přes redukční ventil zásobováno centrum obce. Západní lokality Na Hranicích a U Starostky jsou zásobovány přes vodovodní síť Orlové.

Splašková kanalizace

V obci není vybudována soustavná kanalizační síť. Některé lokality jsou odkanalizovány pomocí dílčích úseků, které odvádějí odpadní vody do čistíren odpadních vod. Jedná se o lokalitu Finských domků, která má zavedenou jednotnou kanalizaci a je zakončena ČOV o kapacitě 600 EO severně od zástavby, na niž jsou napojeny i objekty bytových domů, mateřské školy, zdravotního střediska a bytového domu č. p. 135. Lokalita Na hranicích je odkanalizována gravitační splaškovou kanalizací do ČOV s kapacitou 400 EO. Na síti je navržena čerpací stanice pro odvod odpadních vod z lokality Výhoda. Třetí čistírna odpadních vod o kapacitě 100 EO se nachází v lokalitě U Starostky a v případě další výstavby má být rozšířena o dalších 100 EO.

Ve zbylých lokalitách obce jsou odpadní vody likvidovány individuálně v septicích a žumpách na vyvážení nebo pomocí malých ČOV s dílčími stokami. Na dílčí ČOV jsou napojeny například objekty základní školy a bytového domu (35 EO), budovy u náměstí (11 EO), hasičská zbrojnice (7 EO) a Národní dům a bytový dům č. p. 866 a objekty č. p. 126 a 127 (12 EO).

V návaznosti na novou výstavbu v centru obce je plánováno rozšířit kanalizační síť a napojit na ni převážnou část stávající zástavby centra.

Témata k řešení:

- *zajištění dostatečné kapacity technické infrastruktury*
- *rozšíření kapacit ČOV*
- *výstavba dešťové kanalizace a koordinace s navazující zástavbou a sídelními celky*

Infrastruktura

Občanská vybavenost

Doubrava disponuje vzhledem k velikosti obce bohatou nabídkou občanské vybavenosti. Klíčové prvky jsou soustředěny především v centru, při křížení hlavní osy obce a ulice vedoucí k základní škole. Tato koncentrace omezuje využívání vybavenosti obyvateli okrajových lokalit, zároveň však představuje výchozí bod pro plánování nových rozvojových ploch.

Kultura - Památky jsou centralizovány do jádra obce, kde se nachází kostel sv. Hedviky s farou, zámek a Národním domem. Ty doplňuje Husův sbor, hřbitov s pomníkem obětím důlních neštěstí a sovětským vojákům a dřevěnka, roubená budova, která sloužila jako historicky první škola v obci, v širším centru, a dále křížky, boží muka a sochy v krajině. Většina historických budov je z počátku 20. století.

Vzdělání a výchova - V obci je k dispozici MŠ s kapacitou 35 žáků a ZŠ s kapacitou 225 žáků, jež není plně využita (ve školním roce 2023/2024 obsazeno 111 míst). Budovy jsou přes školní rok obsluhovány školním autobusem a disponují veřejně přístupnými hřišti. MŠ sdílí budovu s obecní knihovnou.

Veřejná správa a zdravotnictví - Obecní úřad a pošta jsou soustředěny v centru obce. Objekt bývalé pošty nabízí prostory dvou ordinací, jednu z nich využívá praktický lékař 2x do týdne, druhá je v současné době neobsazená a využívána pro komerci. Hasičská zbrojnice se nachází severně od hlavní silnice v sousedství zámku.

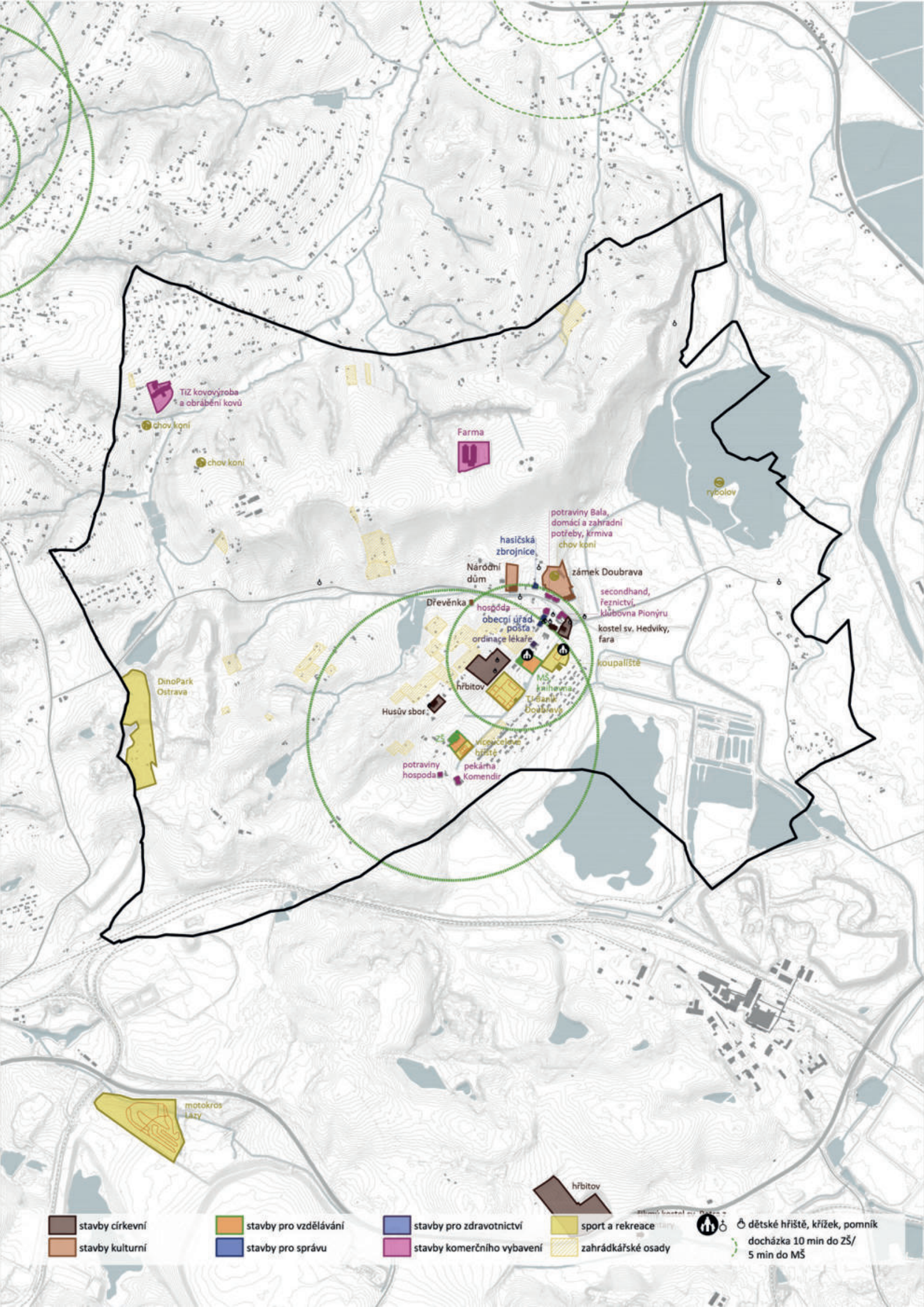
Obchodní a základní služby - Doubrava nabízí základní obchodní a servisní služby. Většina z nich se nachází v parterech budov přilehlých k náměstí (potraviny, hospoda, secondhand a domácí a zahradní potřeby, krmiva) či u autobusové zastávky Doubrava, pekárna, kde se nachází hospoda, potraviny a historická pekárna Komendír. V okrajových částech obce je možné nalézt několik dalších komerčních služeb (kovovýrobu, obrábění kovů, farmu).

Rekreace a volný čas - Obec Doubrava je velmi dobře vybavena pro rekreaci a volnočasové aktivity. V blízkosti centra se nachází fotbalové hřiště a několik dětských hřišť. Venkovní koupaliště je v současné době nevyužívané a předpokládá se, že jeho funkci nahradí přírodní biotop Kozinec, který již dnes slouží pro rybaření. Na západním okraji obce leží Dinopark Ostrava, který do území láká turisty, avšak postrádá napojení na centrum obce.

Témata k řešení:

- hledání umístění nové mateřské školy
- hledání řešení nízké nabídky zdravotnictví
- doplnění vybavenosti do odlehklých částí
- hledání využití areálu koupaliště
- řešení využití kapacit občanské infrastruktury s ohledem na rozvojové plochy

schéma občanské infrastruktury, m 1:20 000>

Nástroje

Hranice

jsou vrstvou, popisující plánovací a koncepční dokumenty i záměry, které postupně formují prostředí Doubravy.

Dále je členěna na vrstvy:

Územně plánovací dokumentace (na základě stávající platné územně plánovací dokumentace),

Územní plán (na základě stávající platné územně plánovací dokumentace),

Koncepční materiály (na základě vybraných strategií a koncepčních dokumentů),

Socioekonomický aspekt (na základě historických statistických dat),

Spolky a aktivity v území (na základě informací o aktivních spolcích),

Majetkové poměry (na základě aktuální katastrální mapy),

Plánovaný rozvoj dle ÚP (na základě platné územně plánovací dokumentace),

Studie (na základě relevantních územních studií),

Záměry (na základě relevantních záměrů a projektů).

Nástroje primárně slouží pro návrhovou část jako vodítko pro způsob implementace návrhu a podklad pro etapizaci.

doplnění zastávek školního autobusu

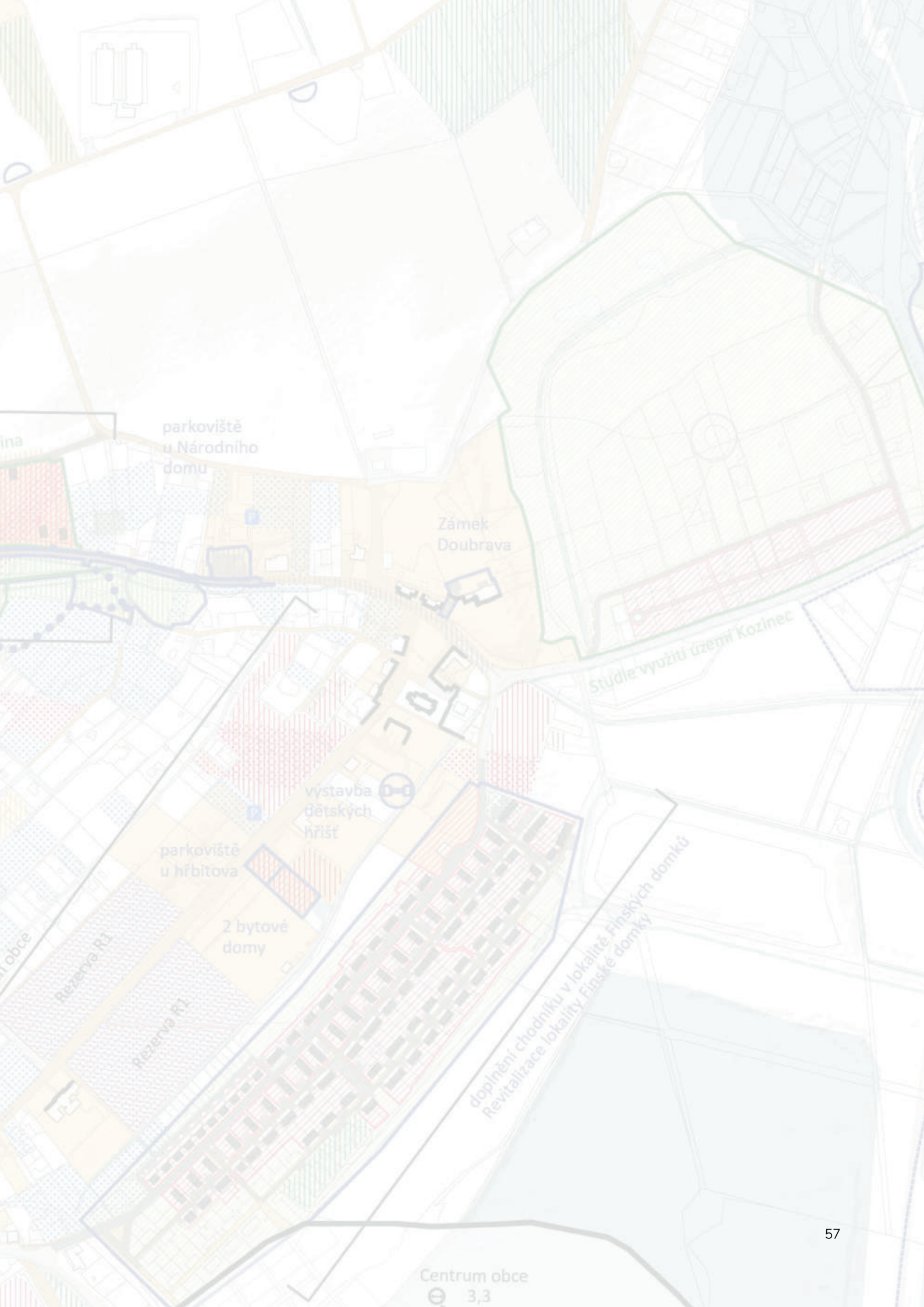
Dědina

Územní studie Dědina

rekultivace
Kotliny

naučné stezky Kotliny

Kotliny

parkoviště
u Národního
domu

Zámek
Doubrava

Studle využití území Kozinec

vystavba
dětských
hřišť

parkoviště
u hřbitova

2 bytové
domy

doplňení chodníku v lokalitě Finských domků
Revitalizace lokality Finské domky

Centrum obce
3,3

Územně plánovací dokumentace vytváří právně závazný rámec rozvoje obce a základní systémové podmínky veřejné infrastruktury. Územně plánovací dokumentace na republikové (PÚR) a krajské (ZÚR) úrovni jsou závazné pro řešení dokumentace místní úrovně, tedy územního plánu. V některých částech územní studie se předpokládá řešení, které není v souladu s územním plánem a vytváří tudíž nutnost změny územního plánu. Součástí kapitoly jsou i vybrané územně plánovací podklady a strategie, které sloužily jako podklad pro řešení územně plánovací dokumentace. Pro Doubravu je územně plánovací dokumentace rámcem pro rozhodování v území a limitem územního rozvoje.

Politika územního rozvoje (2024)

Ministerstvo pro místní rozvoj, v úplném znění po aktualizaci č. 1, 2, 3, 4, 5, 6 a 7.

Politika územního rozvoje na celostátní úrovni stanovuje strategii a základní podmínky naplňování úkolů územního plánování a poskytuje rámec pro obecně prospěšný územní rozvoj.

Doubrava leží v Metropolitní rozvojové oblasti Ostrava OB2, ovlivněné rozvojovou dynamikou krajského města Ostravy, jakožto území silné koncentrace obyvatelstva a ekonomických činností, pro které je charakteristický dynamický rozvoj mezinárodní spolupráce se sousedním polským regionem Horního Slezska. Výrazným předpokladem rozvoje je zde budované napojení na dálniční síť ČR a Polska, jakož i poloha vůči železničním koridorům.

Zároveň je obec Doubrava součástí specifické oblasti Karvinsko SOB4, která je silně ovlivněna strukturálním postižením ekonomiky v důsledku útlumu těžby. Úkoly pro územní plánování jsou zejména:

- vytvořit podmínky pro regeneraci sídel a pro rekultivaci a regeneraci devastovaných ploch a brownfields a nalézt plochy vhodné pro ekonomické aktivity a rekreaci,
- koncepčně řešit rekultivaci po těžbě, včetně začlenění ploch do územního systému ekologické stability,
- chránit plochy nezbytné pro vytvoření zelených pásů, vhodných pro krátkodobou rekreaci a zachování prostupnosti krajiny,
- prověřit možnosti využití brownfields a možnost umístění průmyslové zóny,
- vytvářet podmínky pro zlepšování kvality ovzduší.

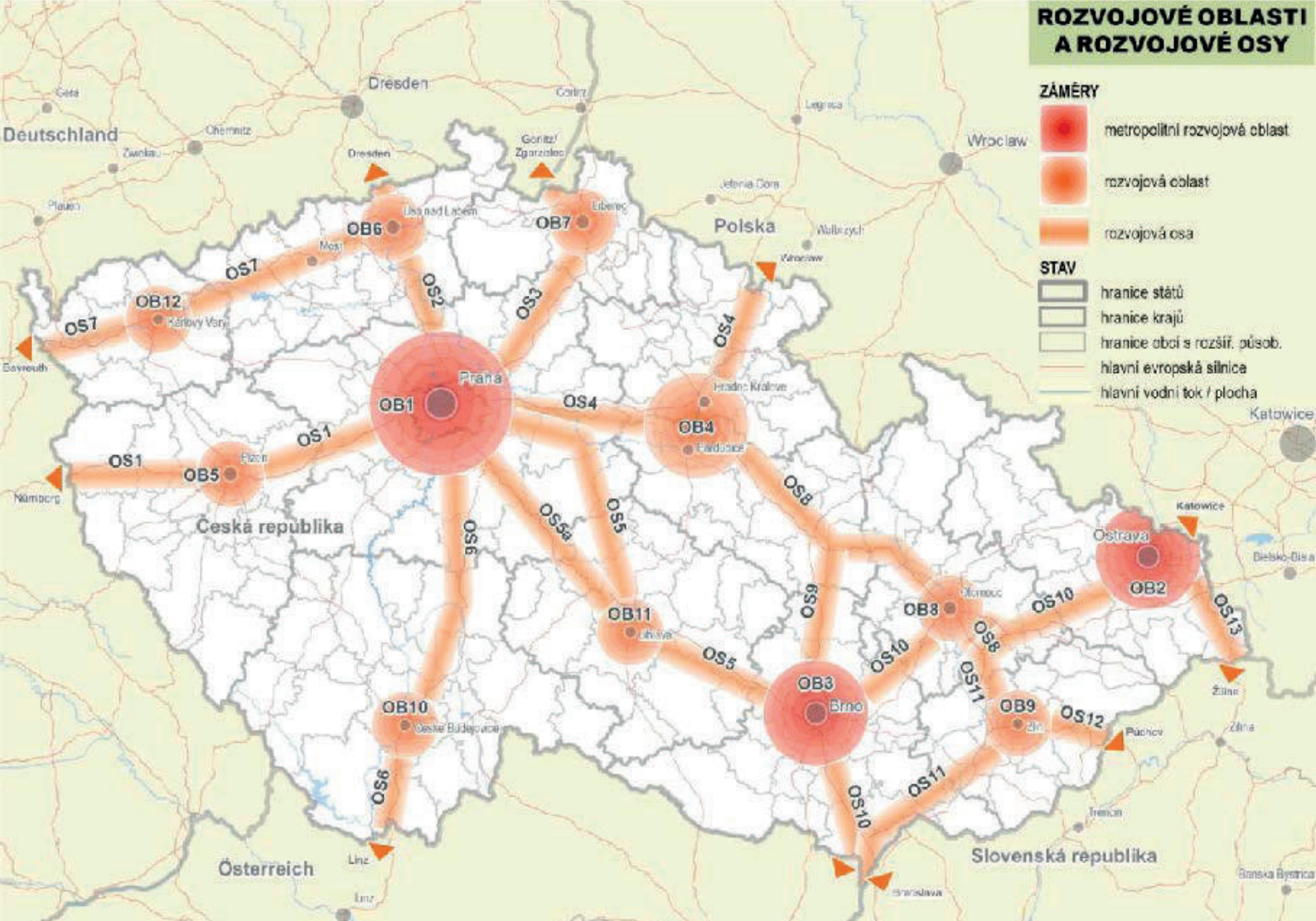
Témata k řešení:

- pozice obce jako obytného zázemí krajského města Ostrava
- využití rekultivované krajiny k rekreaci
- využití brownfields

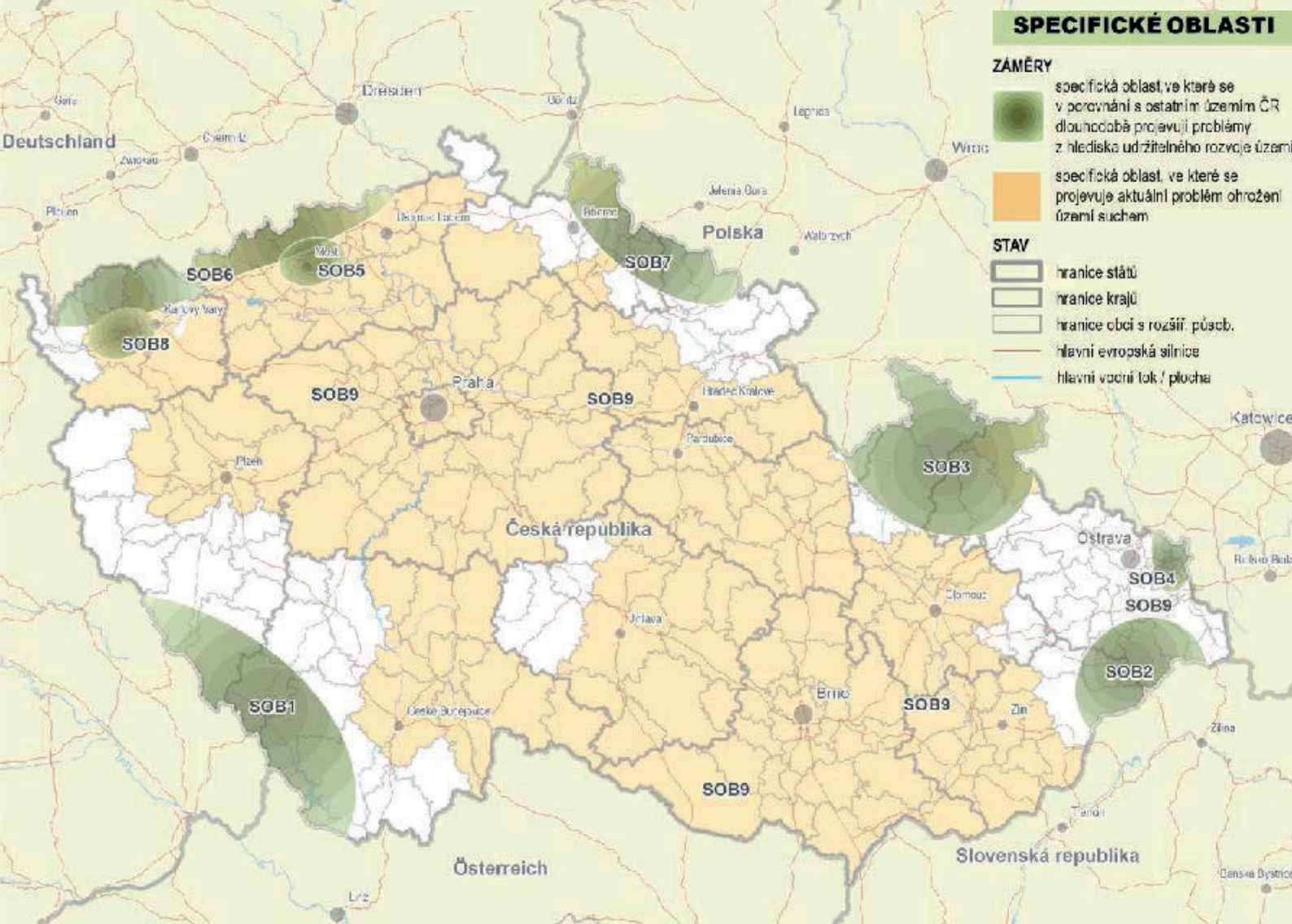
schéma z PÚR, rozvojové oblasti a rozvojové osy>

schéma z PÚR, specifické oblasti>>

ROZVOJOVÉ OBLASTI A ROZVOJOVÉ OSY

SPECIFICKÉ OBLASTI

Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje (2024)

*Krajský úřad Moravskoslezského kraje, ve znění
po aktualizaci č. 1, 2a, 2b, 3, 4, 5, 6 a 7*

Zásady územního rozvoje upřesňují celorepublikové priority Politiky územního rozvoje v měřítku a podrobnosti kraje.

Metropolitní rozvojová oblast Ostrava (OB2)

Mezi hlavní požadavky na využití území, kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území, které mají dopad na území obce Doubrava, patří:

- zajistit zásobování rozvojových území energiemi,
- vytvořit podmínky pro umístění republikově významných zařízení energetické infrastruktury,
- vytvořit územní podmínky pro restrukturalizaci ekonomiky s důrazem na modernizaci průmyslu, rozvoj služeb a dalších aktivit se zaměřením na vývoj a výzkum ve vazbě na vysoké školství,
- zajistit polyfunkční využívání rekultivovaných a revitalizovaných ploch dotčených těžbou a úpravou černého uhlí,
- obnovit krajiny narušené těžbou černého uhlí,
- vytvořit územní podmínky pro zřizování ploch zeleně.

Mezi hlavní úkoly pro územní plánování, které mají dopad na území obce Doubrava, patří:

- při vymezování skladebných částí ÚSES koordinovat vazby a souvislosti s přilehlým územím Polska.

Specifická oblast Karvinsko (SOB4)

Mezi hlavní požadavky na využití území, kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území, které mají dopad na území obce Doubrava, patří:

- koordinovat zájmy těžby nerostných surovin se zájmy ochrany přírody a krajiny a ochranou civilizačních a kulturních hodnot v souladu s udržitelným rozvojem území,
- komplexně revitalizovat území dotčené těžbou černého uhlí.

Mezi hlavní úkoly pro územní plánování, které mají dopad na území obce Doubrava, patří:

- vytvářet územní podmínky pro rekultivaci a následné polyfunkční využití území postiženého těžbou s využitím hodnotných přírodních prvků vzniklých v rámci přirozené sukcese i cílené rekultivace, s jejich vhodným začleněním do systému zeleně s cílem zachování ekologické stability a prostupnosti krajiny,
- vymezovat v územně plánovací dokumentaci odpovídající plochy pro rozvoj krátkodobé rekreace ve vazbě na sídla a jejich bezprostřední okolí.

Plochy a koridory

ZÚR organizují dopravní vazby v okolí Doubravy, které mají na obec přímý dopad. Jsou vymezeny následující koridory:

D15 Jižní tangenta Ostravy, D199 I/59 úsek Petřvald – Karviná (I/67), DZ5 I/67 Bohumín – Karviná, DR4 Lehká kolejová (tramvajová / vlakotramvajová)

dráha Ostrava, tramvajové smyčkové obratiště
Hlavní nádraží – Orlová, D164 Žel. trať č. 320,
Dětmarovice – st. hranice ČR/SR, modernizace
v rámci III. železničního tranzitního koridoru

Území civilizačních hodnot

ZÚR určují civilizační hodnoty území jako Funkční polycentrickou sídelní strukturu Ostravské aglomerace a Průmyslovou oblast s rozvinutými technologickými systémy zaměřenými na těžbu a zpracování černého uhlí, hutnictví, strojírenství a chemický průmysl.

Mezi hlavní požadavky na využití území, kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách, v územích vymezených hodnot, patří:

- nenarušit pohledové scenérie a vizuální vliv horských masivů s výraznými hřbety a krajinnými dominantami, s jedinečnými přírodními hodnotami a se strukturou hlubokých údolí Moravskoslezských Beskyd včetně zachování rozvolněného charakteru zástavby,
- chránit vizuální význam kulturních dominant industrializované krajiny Ostravska včetně zachování industriálního, urbanistického a architektonického dědictví; podporovat rozšíření nelesní zeleně.

Mezi hlavní úkoly pro územní plánování, které mají dopad v územích vymezených hodnot, patří:

- vytvářet územní podmínky pro zachování vizuálního vlivu vymezených přírodních, kulturních a civilizačních hodnot,
- vymezovat plochy pro výrazově konkurenční záměry jen ve výjimečných a zvláště odůvodněných případech a ve veřejném zájmu,
- při upřesňování ploch a koridorů staveb dopravní a technické infrastruktury minimalizovat riziko narušení vymezených hodnot a jejich vizuálního vlivu v závislosti na konkrétních terénních podmínkách vhodným vymezením koridoru trasy a lokalizací staveb.

Ochrana krajiny

Území Doubravy spadá pod oblast specifických krajín Ostravské pánve. Většina území spadá do oblasti Ostrava – Karviná (E-01), jež je vymezená jako hustě osídlená industriální krajina, charakteristická hustou sítí vodních toků a ploch, pohledovými dominantami průmyslových a těžebních areálů a enklávami lesních celků. Cílovou kvalitou oblasti je revitalizovaná antropicky přeměněná krajina se stopami těžební a související činnosti s obnovenou urbanistickou strukturou a souvislými plochami zeleně, částečně ponechanými přirozené sukcesi.

Pro zachování a dosažení cílových kvalit je stanoveno zejména:

- koordinovat zájmy těžby černého uhlí s ochranou civilizačních, kulturně historických a přírodních hodnot území,
- nové rozvojové plochy pro bydlení vymezovat s ohledem na skutečnou potřebu vycházející ze sociodemografické prognózy území, s ohledem na celkovou urbanistickou koncepci sídel, ochranu volné krajiny, občanskou vybavenost a dostupnost

dopravní a technické infrastruktury,

- postupně revitalizovat brownfields a plochy dotčené ukončenou těžbou, resp. úpravou černého uhlí a podporovat jejich polyfunkční využití v návaznosti na potřeby a charakter okolního území,
- citlivě využívat dochované historické soubory a technická zařízení jako cenné stopy industriálního využití krajiny,
- v rámci cílené rekultivace nebo přirozené sukcese na antropicky přeměněných plochách chránit a postupně doplňovat strukturu nelesní zeleně o přírodně hodnotné prvky,
- podporovat úlohu krajinných os tvořených sítí vodních toků s doprovodem břehových porostů a ochranu přirozených odtokových poměrů v údolních nivách.

Severovýchodní část obce v oblasti rybníku Kozinec spadá do specifické krajiny Nivy Olše (E-02), charakteristické meandrujícími toky s doprovodnými porosty nivních lesů a zbytky slepých ramen a vizuálně otevřenými plochami velkého měřítka mezi Lutyňkou a Olší a drobnější strukturou krajiny na pravém břehu Olše při toku Petrůvky.

Cílovou kvalitou území je Krajina s meandrujícími toky Olše a Petrůvky s doprovodem břehových porostů s významnou funkcí údolních niv jako ploch přirozené inundace (záplavová území).

Pro zachování a dosažení cílových kvalit je stanoveno zejména:

- chránit liniové struktury meandrujících toků Olše a Petrůvky s doprovodem břehových porostů jakožto rysy prostorového členění krajiny,
- chránit přirozené odtokové poměry v údolních nivách,
- obnovovat a funkčně posílit prvky nelesní rozptýlené zeleně včetně historické rybníční soustavy v k.ú. Staré Město u Karviné jako struktury prostorového členění krajiny s funkcí prvků ÚSES,
- regulovat rozsah komerčních ploch s vazbou na dálnici D1 v k.ú. Věřňovice, Dolní Lutyně a Dětmárovice.

V ploše rybníka Kozinec a jeho okolí se nachází regionální biocentrum Staroměstská niva, které je do systému ÚSES zapojeno pomocí nivních, vodních regionálních biokoridorů.

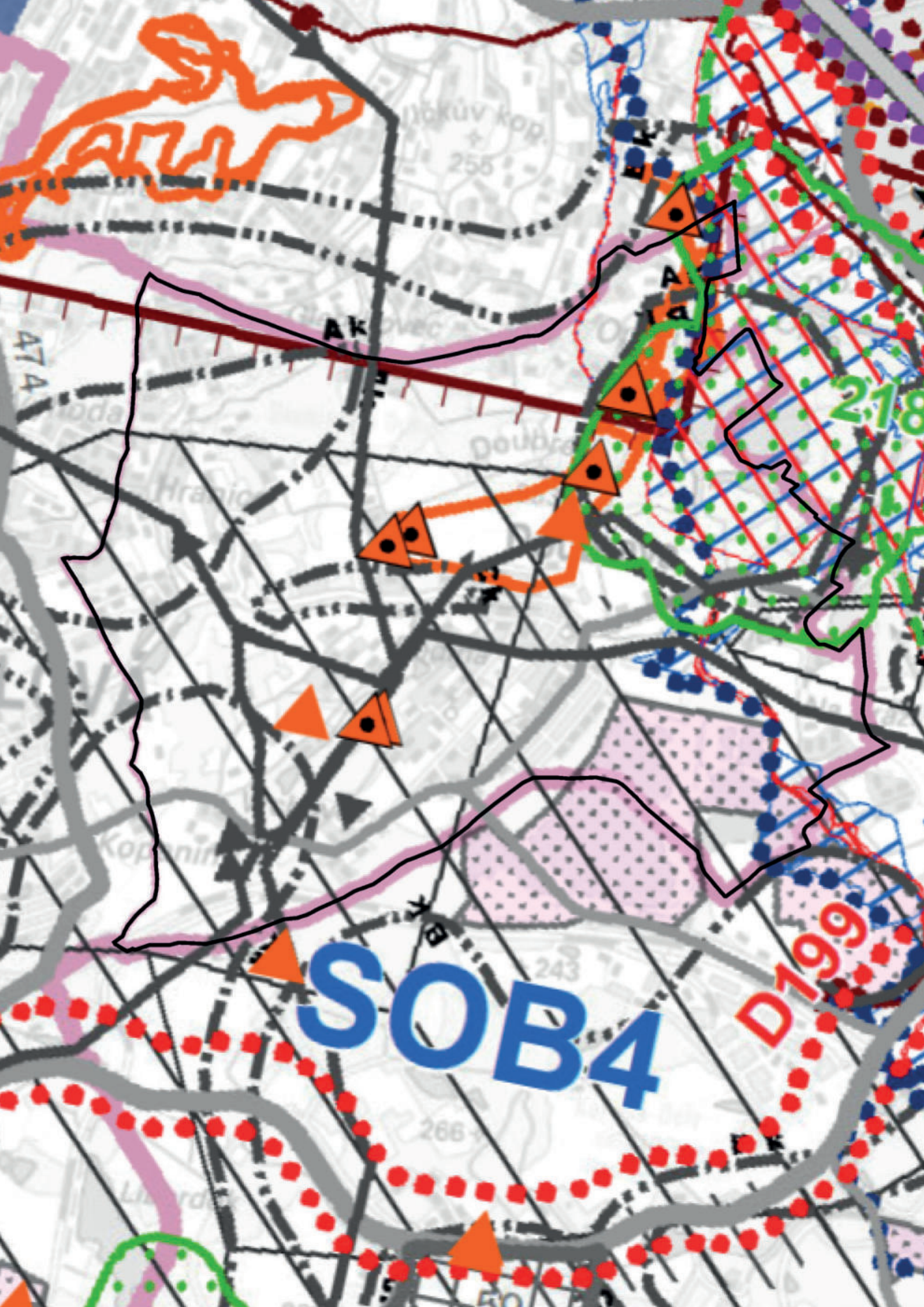
Ekonomický rozvoj

V sousedství obce Doubrava je vymezena rozvojová plocha pro ekonomické aktivity Nad Barborou (RPZ1), která slouží k vytvoření územních podmínek pro ekonomické aktivity včetně možného umístění průmyslové zóny se zaměřením na podporu a rozvoj elektromobility a související dopravní a technické infrastruktury a minimalizaci vlivů na přírodu a krajinu v území dlouhodobě ovlivněném dřívější těžbou černého uhlí.

Témata k řešení:

- *dopravní napojení na okolní rozvojové plochy*

výřez z výkresu Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje, m 1:20 000>

Nástroje Územní plán

Územní plán Doubrava (1996)

Urbanistické středisko Ostrava, s.r.o.,
Ing. arch. Magdaléna Zemanová

Územní plán je závazným podkladem pro rozhodování v území. Stanovuje základní koncepci uspořádání území, včetně požadavků na využití ploch s rozdílným způsobem využití a podmínek prostorového uspořádání.

Územní plán byl schválen roku 1998 a vydán usnesením Zastupitelstva obce Doubrava č. 147/22. Rozvojové plochy jsou vymezeny v lokalitě Na hranicích, kde se návrhové a stavové plochy pro rodinné domy střídají s plochami zahrádkových osad. V lokalitě je navíc navržena rezerva pro občanské vybavení. Další výhledová zástavba je lokalizována na vrchol kopce Újala, do Oplíží. Od této rozvojové plochy se dnes upustilo především z důvodu potenciálních sesuvů půdy. Největší rozdíl mezi původním plánem a současným stavem je patrný v podobě tehdy ještě existující vesnice Kozinec a zástavby v podzámčí. Přímo v centru obce plán navrhuje plochy pro obytnou výstavbu, které z většiny zůstávají dodnes nevyužité. Od zástavby při severní hraně cesty ve svahu Doubravského kopce bylo upuštěno. V centru obce se nachází velké množství zahrádkových osad, které se do dnešní doby přetransformovaly na rodinné domy.

Plán vymezuje velké množství ploch občanské vybavenosti, včetně rozvojových ploch v lokalitě Na hranicích a při Národním domě pro penzion pro důchodce. Je patrné, že některé plochy občanského vybavení zanikly nebo jsou dnes členěny do ploch smíšených obytných centrálních a nadále fungují jako občanské vybavení.

Cestní síť je zde doplněna záměrem rekreační pěší trasy v území Kotlin, který zůstává i nadále aktuální.

Vedení lokálních biokoridorů systému ÚSES je oproti dnešnímu stavu velkorysejší. Biokoridory jsou širší a napojují se na území Orlové hned třemi trasami. Dnešní rezerva pro Dinopark je vymezena jako plocha lesa a kresba krajiny je doplněna o množství návrhových alejí při cestách a vodních tocích.

Plán vymezuje plochy projekčně připravovaných rekultivací. Do těchto ploch spadá území Kozince, Finských domků, Vrchovce a Kotlin.

Témata k řešení:

- revize dimenzí tras ÚSES a jeho zapojení do systému
- doplnění cest a vodních toků o liniovou zeleň

plán využití území Územního plánu, m 1:20 000>

Nástroje Územní plán

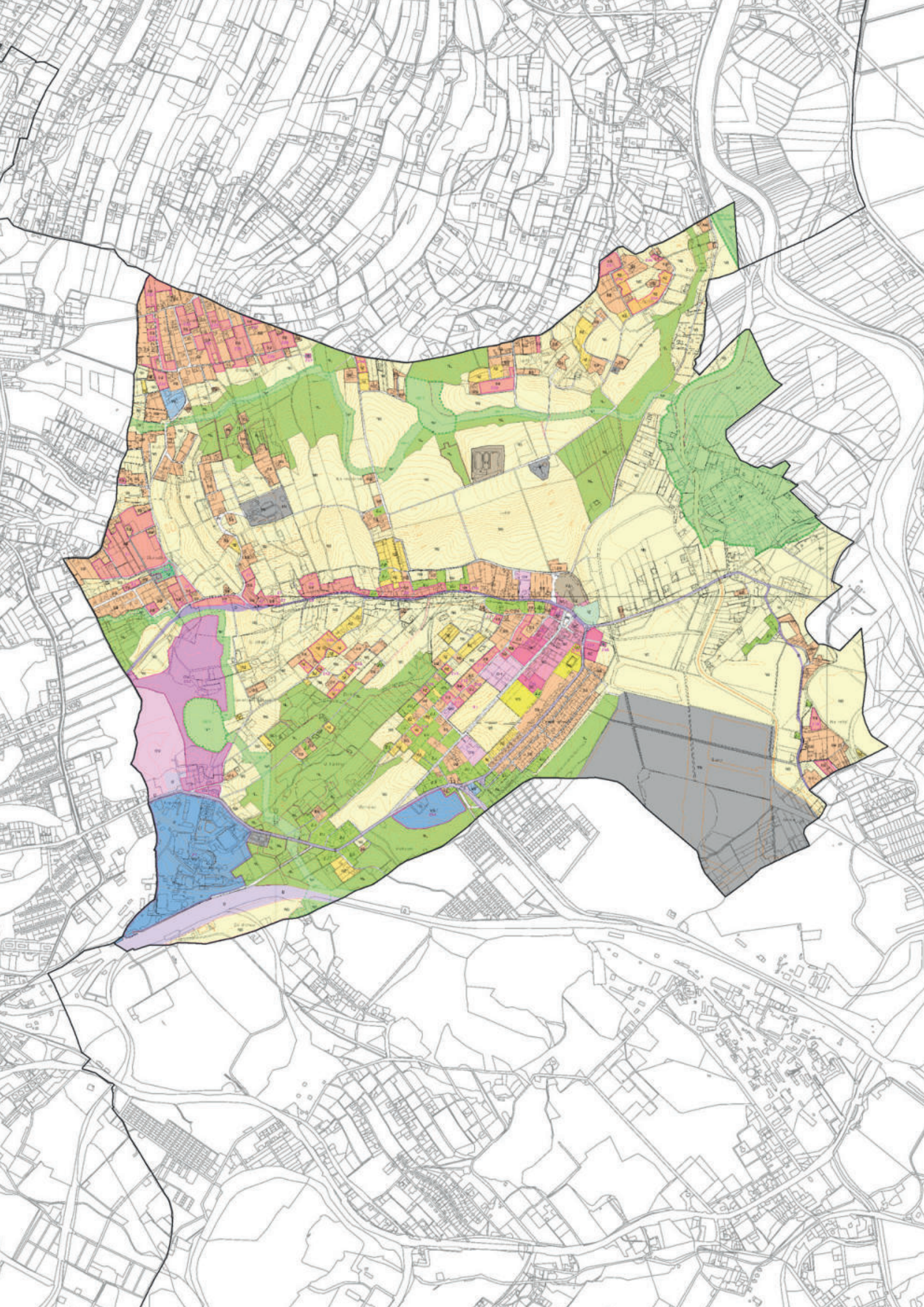
Územní plán Doubrava (2011)

ARCHPLAN Ostrava s.r.o., Ing. arch. Miroslav Hudák

Územní plán byl schválen roku 2009 a vydán usnesením Zastupitelstva obce Doubrava. Drobnější rozvojové plochy vymezuje v okrajových částech území v lokalitách Na hranicích, Uplíž a Na Hrázi a v těsné blízkosti centra obce. Plochy slouží především pro doplnění proluk. Hlavní centrum rozvoje stanovuje ve svahu při severní hraně hlavního východozápadního propojení v obci, v místě, kde historicky zástavba stála, a v lokalitě U Starostky. Mimo plochu rozšíření venkovního koupaliště je rozvoj občanské vybavenosti dedikován rozvoji přilehlého Dinoparku. Pro zlepšení možností rekreace jsou vymezeny plochy zahrádkářských kolonií, a to v okrajových lokalitách Oplíží a Kotliny. V krajině není patrný postupně vznikající rybník Vichřok, ale dochází k rozšíření plochy regionálního biokoridoru v místě rybníku Kozinec. Plocha bývalého dolu Doubrava je vymezena k přestavbě na plochy výrobní a skladovací a je podmíněna zpracováním územní studie. Pro rozvoj výroby je dále vymezena plocha u doubravské pekárny. Potenciální rozvojová plocha pro smíšené obytné využití je vymezena jihozápadně od fotbalového hřiště a hřbitova.

Témata k řešení:

- přehodnotit lokalizaci rozvojových ploch ve vztahu k centralizaci obce
- posílení rekreační funkce krajiny a ochrana půdy před erozí

Nástroje Územní plán

Územní plán Doubrava (2022)

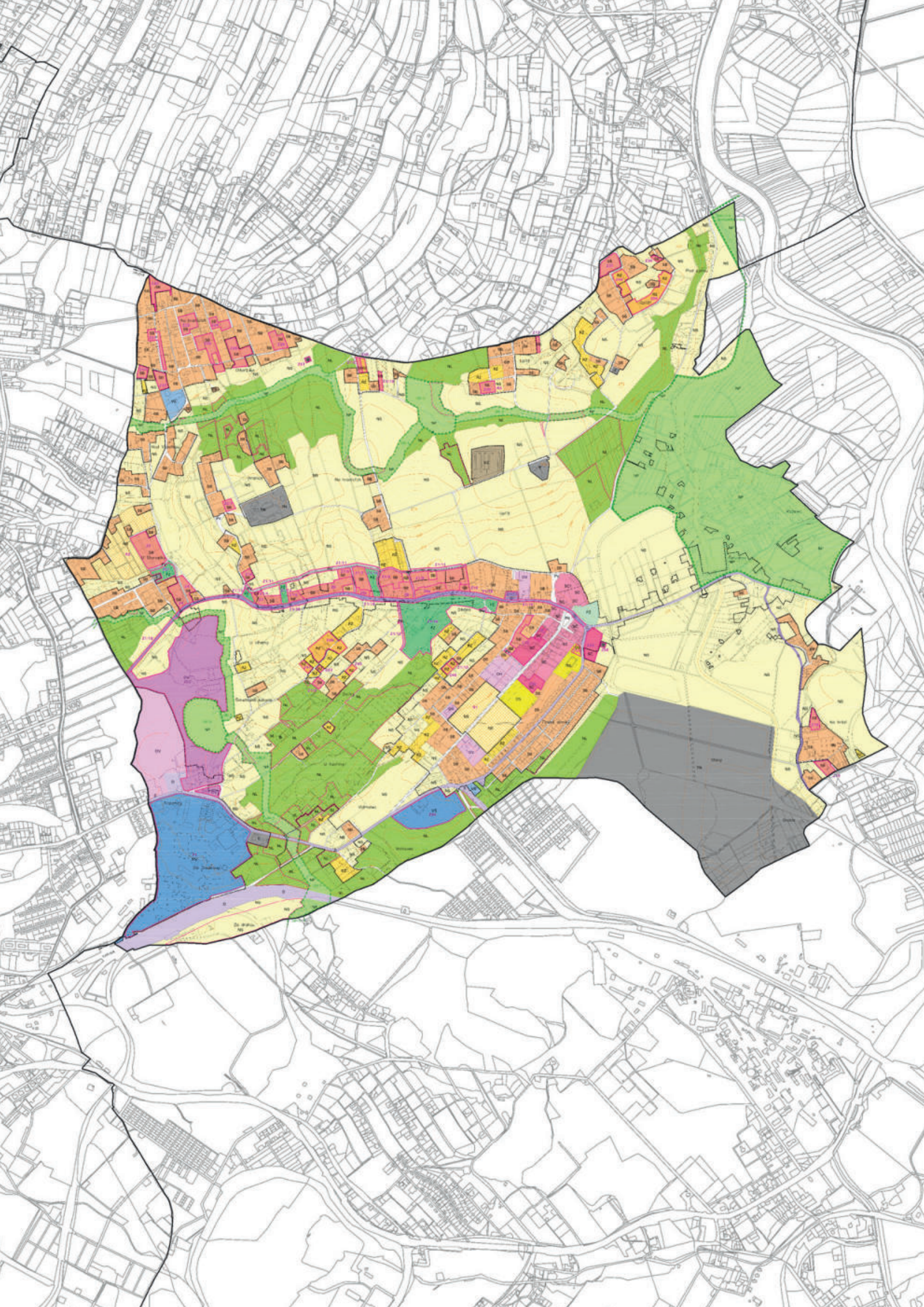
*ARCHPLAN Ostrava s.r.o., Ing. arch. Miroslav Hudák,
změna č. 1, úplné znění po změně č. 2*

Změna č. 1 byla vydána usnesením č. 207/17/2021 a přináší zejména revizi rozvojových ploch v prolukách a rozšíření rozvojových ploch na jižním svahu kopce Doubrava. Rozvoj bydlení je podpořen návrhem zkapacitnění hlavní komunikace a výstavby nové souběžné komunikace ve vyšší poloze. Areál zámku je stanoven pro smíšené centrální využití. Dochází k odstoupení od rozvoje v lokalitě U Starostky, ze které se stává územní rezerva. Regionální biokoridor v místě rybníku Kozinec je rozšířen o další plochy. Rybník Vichřok se rozšiřuje a územní plán k zatopené komunikaci navrhuje dopravní přeložku. Koncepce rozvoje obytné části Dědina s sebou nese také rozšíření ploch veřejné zeleně.

Změna č. 2 vydaná usnesením č. 33/02/2022 s sebou nese pouze dílčí změny několika pozemků a nijak nemění celkovou koncepci rozvoje obce.

Témata k řešení:

- revize rozvojových ploch
- lokalizace ploch pro rozvoj podnikání

Nástroje Územní plán

Navazující plány

Koordinace rozvojových priorit a záměrů v území je nezbytná pro zajištění návazností jednotlivých řešení i na lokální úrovni, tedy na úrovni územního plánu. Koordinaci vyžadují zejména požadavky na charakter zástavby a krajiny a dále opatření dopravní, technické a krajinné infrastruktury.

Koordinace je základem smysluplného plánovacího procesu, má pozitivní vliv na řešení nadmístních záměrů, jejich realizovatelnost a na vyváženost území a ochranu jeho charakteru jako celku.

Pro přehlednost jsou uvedeny základní koordinační otázky rozvoje sídel:

Územní plán Orlová

V prostoru mezi ulicí 17. listopadu a hranicí obce Doubravy se nachází rozvojová plocha vymezená jako plocha pro výrobu a skladování – lehký průmysl, v místě původního dolu. V návaznosti na lokalitu U Starostky je vymezena plocha Z60 pro bydlení individuální v rodinných domech – městské a příměstské, která navazuje na stávající uliční síť v Doubravě.

Územní plán Dětmárovice

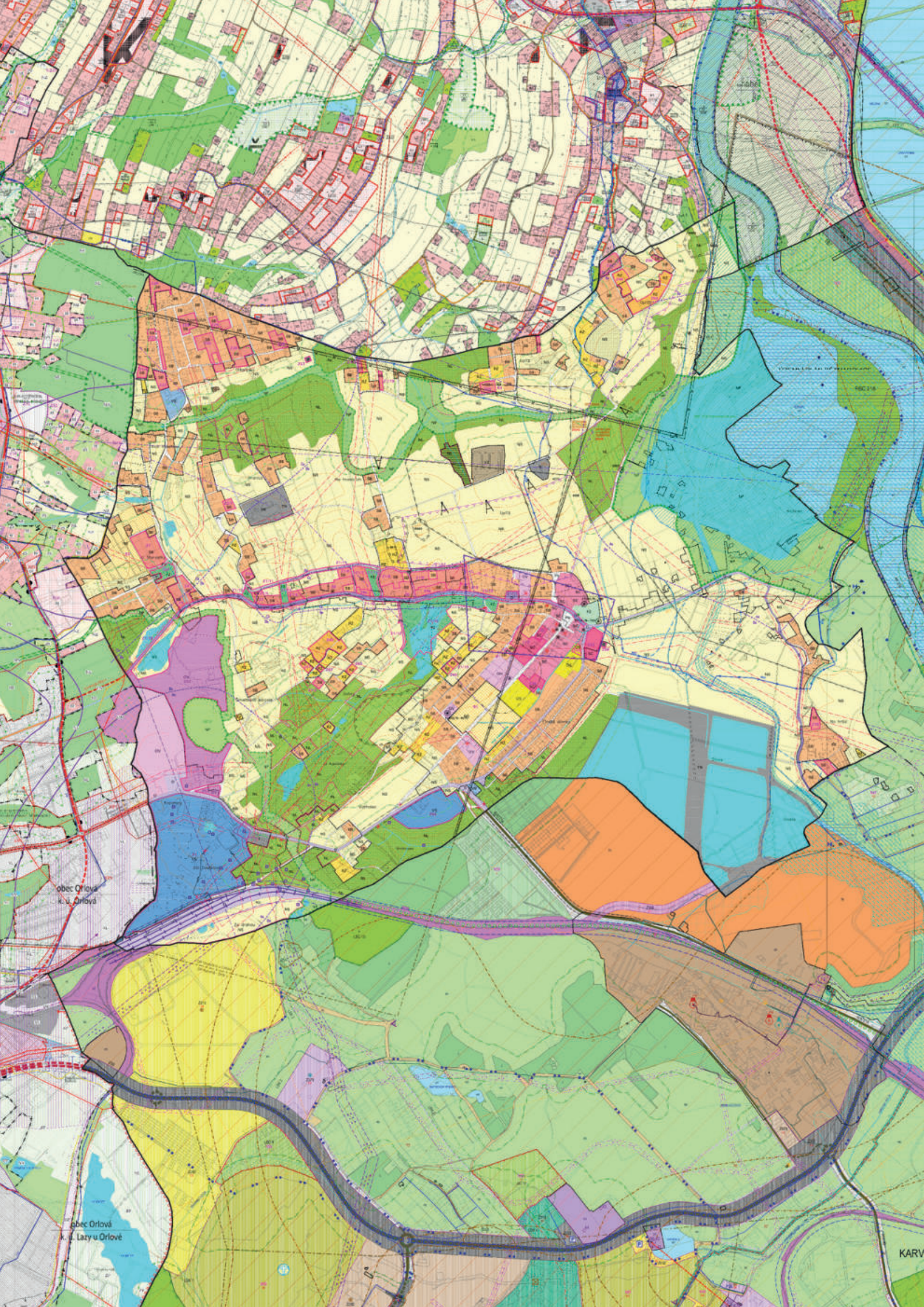
Napojení na Doubravu je stabilizované, v sousedství vzniká několik malých rozvojových ploch pro rodinné domy. Cestní síť je propojená.

Územní plán Karviná

Vymezování vodních toků a ploch v plánech vzájemně nekoresponduje. V soutisku tak vznikají zjevné nedostatky. Chybí napojení koridoru dopravní infrastruktury.

Témata k řešení:

- koordinovat navazování krajinných systémů, systému ÚSES a koridorů infrastruktury
- sjednocení vymezení vodních ploch a toků
- koordinace styků sídelních struktur včetně veřejné infrastruktury

obec Orlová
k. u. Orlová

obec Orlová
k. u. Lazy u Orlové

KARV

Nástroje

Koncepční materiály

Koncepční a strategické materiály jsou vhodnou platformou ke komunikaci východisek a priorit rozvoje. Jejich poloha je zejména politická a nemusí být tedy svázána požadavky právních předpisů na územně plánovací dokumentaci nebo podklady. Umožňuje tedy volnou koncepční rozvahu a iniciaci změn územně plánovací dokumentace.

Strategický plán rozvoje obce Doubrava 2015–2025 (včetně aktuálních dodatků)

Cílem dokumentu je formálně stanovit dlouhodobé cíle, priority a konkrétní opatření pro rozvoj obce. V rámci komplexní analýzy území dokument shrnuje aktuální podmínky v obci pomocí SWOT analýzy, ze které vycházejí strategické projekty. Ty se v krátkodobém horizontu zaměřují především na zlepšování veřejné vybavenosti a rekreačních možností a v dlouhodobém horizontu na ambicióznější projekty sportovního areálu či budování startovního bydlení. Vzhledem k datování dokumentu je nutná revize jednotlivých projektů a jejich aktualizace vzhledem k současnému směřování obce.

Transformační plán Moravskoslezského kraje

Cílem dokumentu je podpořit restrukturalizaci ekonomiky MSK v reakci na útlum těžby uhlí a snížit tak závislost na těžkém průmyslu. Proto se zaměřuje na diverzifikaci hospodářství prostřednictvím rozvoje nových odvětví, zlepšování energetické efektivity a snižování emisí. Důležitým faktorem transformačního plánu je rekvalifikace pracovníků a vytvoření nových pracovních míst pro ty, které změny v průmyslu zasáhnou. Součástí plánu je také podpora malých a středních podniků a investice do infrastruktury, zdravotnictví a vzdělávání.

Koncepce rozvoje pohornické krajiny Karvinska - POHO 2030

Cílem projektu je přeměna pohornické krajiny Karvinska na prosperující a udržitelnou oblast a postupné bezpečné ukončení těžby, odstranění ekologických zátěží a revitalizace území tak, aby nabídlo nové ekonomické příležitosti, ochránilo biodiverzitu a podpořilo volnočasové aktivity. Součástí řešení regionu je také snaha o změnu jeho vnímání jako zdevastované oblasti a přeměnu na atraktivní lokalitu pro rezidenty, investory i turisty.

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027

Dokument se zaměřuje na podporu regionálního rozvoje ve střednědobém horizontu. Strategie se soustředí na dynamický a vyvážený rozvoj jednotlivých částí území a stanovuje základní podmínky pro dosažení těchto cílů. Vychází z dlouhodobé vize S NOVOU ENERGIÍ MĚNÍME ŽIVOT V KRAJI, která stanovuje MSK jako místo jedinečné kultury a zdravého životního prostředí poháněné technologickým růstem a inovacemi.

Strategický plán rozvoje obce Doubrava

2015 - 2025

V Doubravě

2015

Transformační plán Moravskoslezského kraje

Srpen 2021

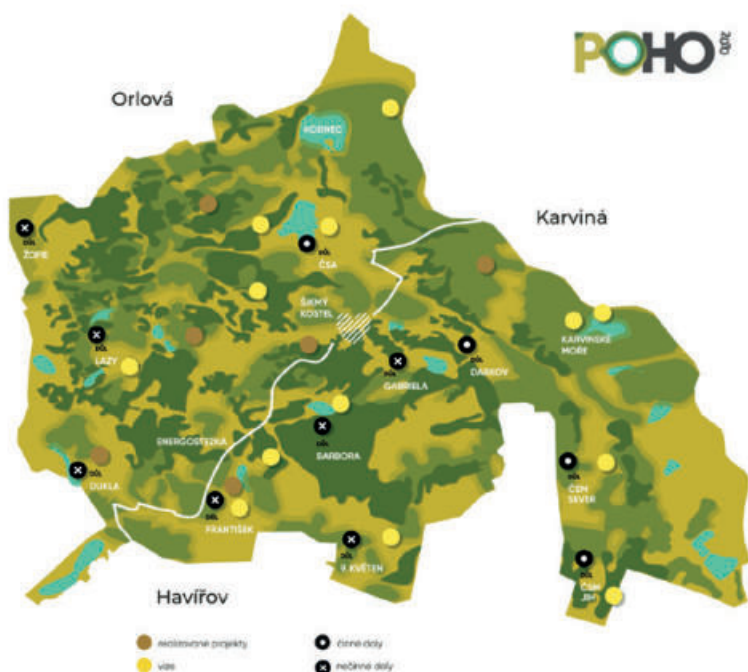

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

1

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027

ZPRÁVA o Moravskoslezském kraji 2019

Analytická část

Zpráva o tom, jaký je kraj, ve kterém žijeme, jak se vyvíjí a jaké jsou největší příležitosti, výzvy a problémy, které je potřeba v následujících letech řešit.

Nástroje

Socioekonomický aspekt

Ekonomika

V obci žije 42 % ekonomicky činných obyvatel, z čehož pouze 0,2 % pracuje v priméru (zemědělství a výroba) a 10 % ekonomicky aktivních obyvatel je nezaměstnaných. V současné době zde existuje minimum pracovních příležitostí (pouze 3 zaměstnavatelé a 53 živnostníků). Celkem 354 osob denně dojíždí mimo obec, z čehož 23 % za práci a dalších 7 % za studiem do Orlové, Karviné nebo Dětmovic. Sídlo je napojeno efektivní hromadnou dopravou do spádových center v kraji (Karviná cca 11 min. jízdy autobusem, Orlová cca 20 min. jízdy autobusem). Dětmovice jsou hromadnou dopravou dostupné neefektivně (cca 40 min. jízdy autobusem s přestupem). Cyklistická doprava nemá dobudovanou infrastrukturu a je využívána spíše pro rekreační účely. V blízkosti se nachází industriální park Karviná – Nové Pole a další plochy bývalých dolů, které mohou být potenciálním zdrojem zaměstnání v oblasti.

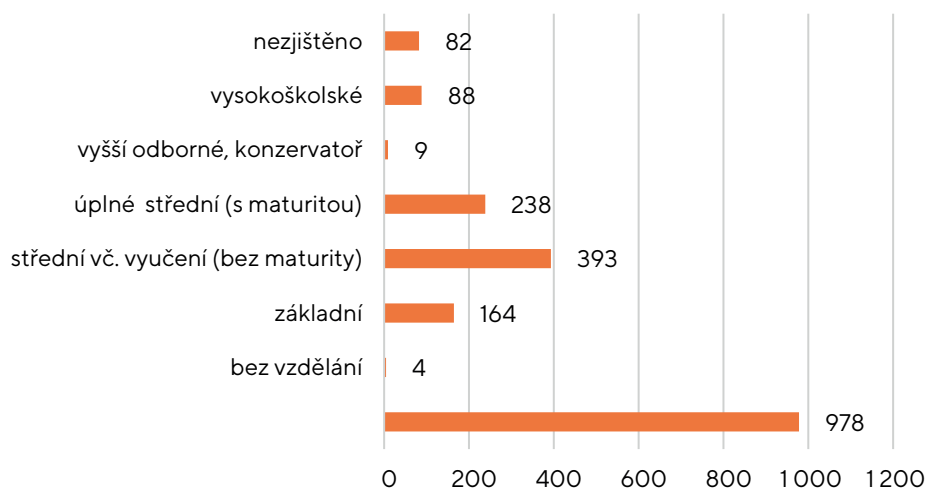
Obyvatelstvo

Na celkový počet 1 142 obyvatel (v roce 2021) připadá 164 dětí do 15 let, 755 ekonomicky aktivních osob do 65 let a 233 osob seniorského věku. Dlouhodobě je v obci vysoké procento seniorů na celkový počet obyvatel a nízké procento dětí.

Ve vzdělanostní struktuře je patrné nižší procento vysokoškolsky vzdělaných obyvatel (7,2 %) oproti republikovému průměru (17,6 %). Pouze 0,3 % obyvatel Doubravy nemá dokončené základní vzdělání. Základní školu má dokončeno 13,5 % obyvatel a 52,8 % obyvatel má jako nejvyšší dosažené vzdělání středoškolské, z čehož nadpoloviční většina má střední vzdělání bez maturity.

graf převládajících odvětví zaměstnání v obci v roce 2021

graf vzdělanostní struktury obyvatelstva v obci v roce 2021

Nástroje

Socioekonomický aspekt

Vývoj

Mezi lety 1869 a 1910 byla Doubrava obcí s největším nárůstem obyvatel v kraji a zvětšila se až o 3,29násobek své původní velikosti. Později však následoval výrazný úbytek a dnes má obec méně obyvatel než při prvním sčítání v roce 1869. Největší počet obyvatel měla obec v roce 1910 (5 660 osob), od té doby jejich počet převážně klesá.

Vývoj bytového fondu neodpovídá přímou úměrou vývoji počtu obyvatel. Je zde patrný postupný trend zvyšování standardu bydlení a zmenšování počtu osob v domácnostech. Ačkoliv v některých letech počet obyvatel klesá, množství domů roste. Faktorem tohoto vývoje mohou být také dramatické změny ve výstavbě a bourání zapříčiněné poklesy půdy. V grafu je patrný výrazný skok mezi lety 2001 a 2011, kdy došlo k demolici Kozince a zatopení poklesového jezera.

Prognóza

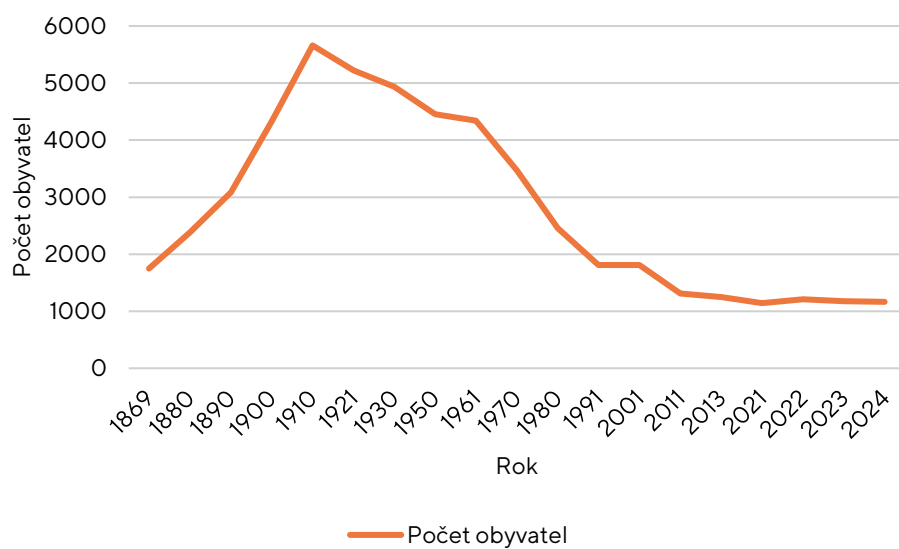
Počet obyvatel malých a středních měst a obcí dlouhodobě ubývá nebo stagnuje v celé České republice. Obec Doubrava má zkušenost s dynamickým růstem v období industrializace, s otevřením dolů a stavbou hornických kolonií. Již od 2. světové války však sídlo zaznamenává pozvolný úbytek obyvatel a uzavírání dolů jako hlavního zdroje pracovních příležitostí. V posledních letech počet obyvatel přirozeně klesá s koeficientem 0,9.

Rekreační zázemí pro další obyvatele je v Doubravě bohaté, avšak nárůst obyvatel může v regionu přinášet negativa suburbanizace, jako je ještě výraznější úbytek obyvatel spádových center Orlové, Karviné a Dětmovic. Každý nový dům mimo spádové centrum navíc zhoršuje dopravní zácpy ve městech a vyvolává ve spádových centrech potřebu dalších parkovacích ploch.

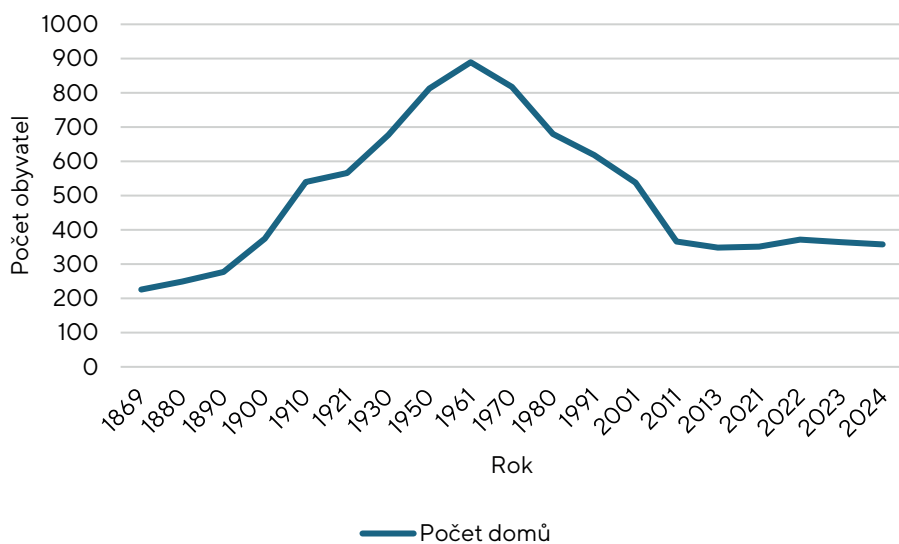
Rozvoj obce může mít negativní dopad také na soudržnost komunity. Proto je pro zajištění udržitelného rozvoje vhodné rozvíjet zástavbu převážně ve stávajících plochách, v prolukách, na již zasíťovaných pozemcích, s vazbou na stávající hodnoty obce, její centrum a v dobré dostupnosti zastávek hromadné dopravy.

Témata k řešení:

- rozvoj s ohledem na sociální udržitelnost v obci
- atraktivnější veřejné infrastruktury v území, nabídnutí ploch pro bydlení pro přilákání nových obyvatel a zamezení odchodu obyvatel z území

graf vývoje počtu obyvatel v letech 1869 - 2024

graf vývoje množství domů v letech 1869 - 2024

Spolky a aktivity v území

Spolková činnost je generátorem komunitní aktivity, potenciálně vytváří program pro veřejná prostranství a poptává stavby občanské vybavenosti.

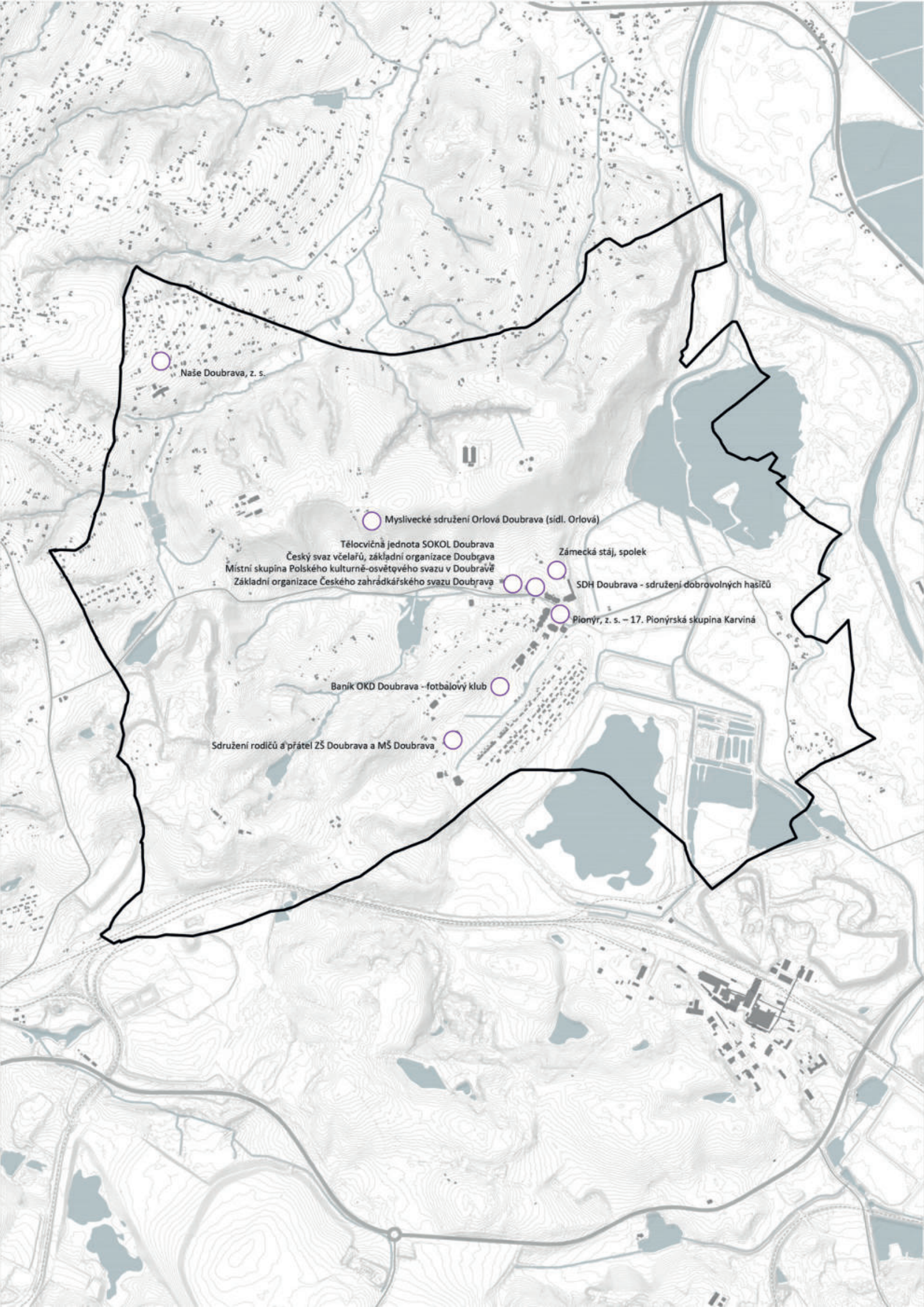
Prostředí obce mohou do značné míry utvářet a ovlivňovat aktivní komunity na základě veřejné diskuse o zájmu obce o její život. Tato studie je také jedním z iniciačních programů k otevírání diskusí.

Vyvolávání zájmu veřejnosti, nalézání témat a získávání zpětné vazby na základě široké a otevřené diskuse pomáhá tvořit stabilní a přehledné prostředí.

Spolkový život obce zajišťují rozmanité organizace od těch kulturních a vzdělávacích (Sdružení rodičů a přátel ZŠ Doubrava a MŠ Doubrava, Místní skupina Polského kulturně-osvětového svazu v Doubravě), přes spolky sportovní (Baník OKD Doubrava - fotbalový klub, SDH Doubrava - sdružení dobrovolných hasičů, Tělocvičná jednota SOKOL Doubrava, Myslivecké sdružení Orlová Doubrava (síd. Orlová), až po zájmové spolky (Český svaz včelařů, základní organizace Doubrava, Myslivecké sdružení Orlová Doubrava - sídl. Orlová, Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Doubrava, Pionýr, z. s. - 17. Pionýrská skupina Karviná, Naše Doubrava, z. s., Zámecká stáj, spolek).

Témata k řešení:

- vytvoření možností pro aktivity spolků

Naše Doubrava, z. s.

Myslivecké sdružení Orlová Doubrava (sídli. Orlová)

Tělocvičná jednota SOKOL Doubrava
Český svaz včelařů, základní organizace Doubrava
Místní skupina Polského kulturně-osvětového svazu v Doubravě
Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Doubrava

Zámecká stáj, spolek

SDH Doubrava - sdružení dobrovolných hasičů

Pionýr, z. s. - 17. Pionýrská skupina Karviná

Baník OKD Doubrava - fotbalový klub

Sdružení rodičů a přátel ZŠ Doubrava a MŠ Doubrava

Nástroje

Majetkové poměry

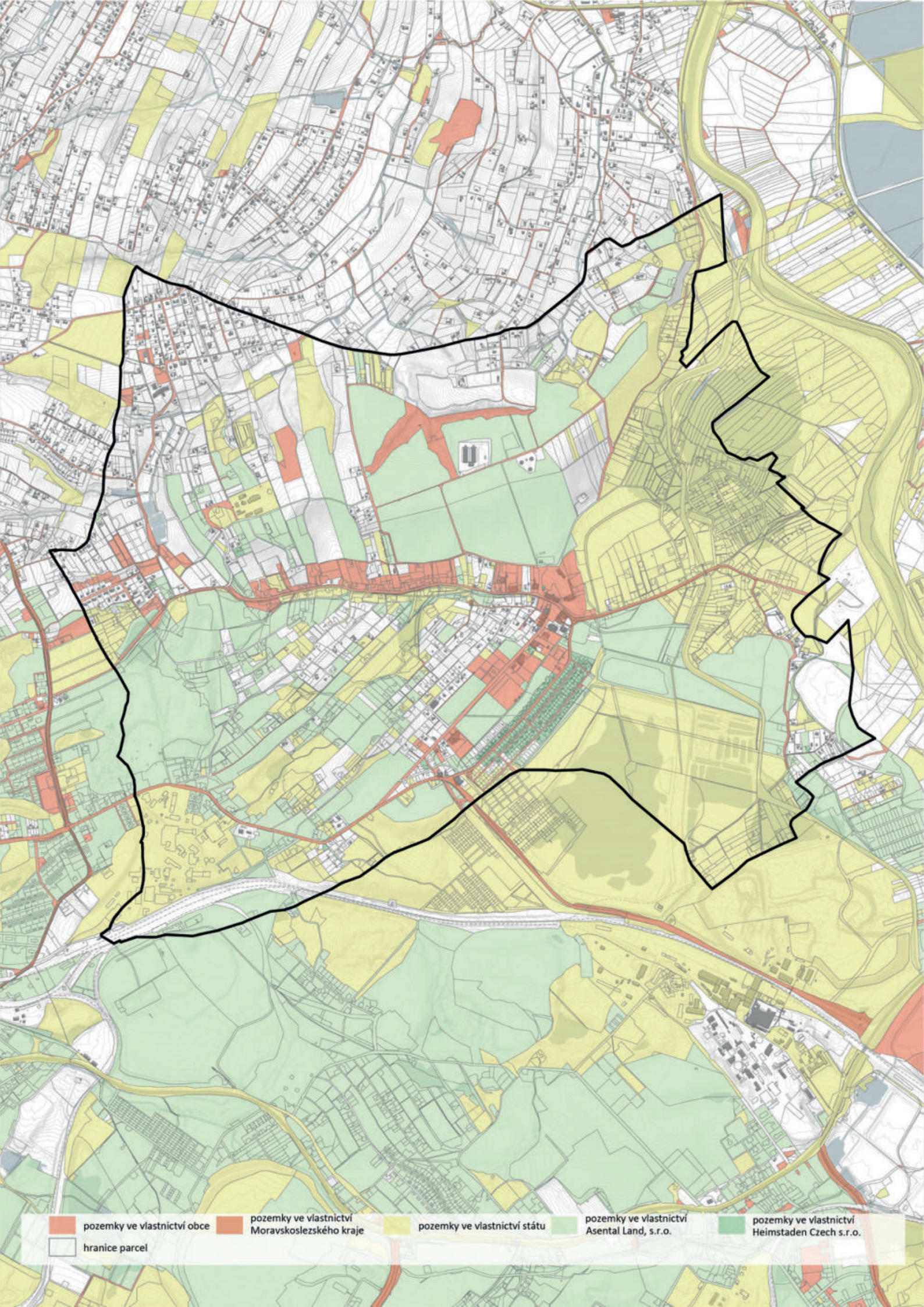
Majetková situace je zásadním výchozím bodem pro další rozvoj. Dobrá koordinace a spolupráce jednotlivých aktérů je základem pro efektivní využití území. Na území Doubravy je situace velmi specifická. Velké plochy jsou ve vlastnictví pouze několika vlastníků, což vytváří další tlak na dobrou koordinaci aktérů. Tento stav může vytvářet velký potenciál i limity rozvoje.

Až 57 % obce je v soukromém vlastnictví, z čehož zhruba polovina (29 %) je ve vlastnictví realitní společnosti Asental Land, s.r.o., která patří k nejvýznamnějším vlastníků nemovitostí v Moravskoslezském kraji. Zbytek území v soukromém vlastnictví je pak ve vlastnictví dalších fyzických a právnických osob. Lokalita Finských domků je celá ve vlastnictví Heimstaden Czech s.r.o. Jedná se o původně českou firmu, jež vznikla odštěpením od OKD a.s., dnes je firma ve vlastnictví švédských investorů.

Zbýlých 43 % plochy obce je ve veřejném vlastnictví. 1 % z toho vlastní Moravskoslezský kraj a dalších 7 % obec Doubrava. Obecní pozemky se nacházejí především v centru obce a při hlavní ulici v lokalitě Dědina. 35 % celkové plochy obce je ve vlastnictví státu, z toho 21 % spadá pod správu státního podniku DIAMO. Státní podnik DIAMO byl zbudován pro zahlazování následků hornické činnosti a odstraňování starých environmentálních zátěží. V Doubravě se angažuje především v místech bývalých dolů a poklesových lokalit Kozince a Kotlin, které postupně procházejí revitalizací. Z celkových 35 % pak dalších 7 % plochy území obce spravuje společnost OKD, a.s., jejíž jediným akcionářem je Ministerstvo financí ČR. Společnost se specializuje na těžbu černého uhlí, jeho úpravu, zušlechťení a prodej. Na území Doubravy spravuje plochy odkaliště dolu ČSA. Dalších 7 % spadá pod správu dalších státních podniků, jako jsou Lesy České republiky či Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových.

Témata k řešení:

- *koordinace jednotlivých aktérů v území*
- *využití potenciálu vnitřních rezerv ve vlastnictví obce*

Nástroje

Plánovaný rozvoj dle ÚP

Územní plán nabízí celkem 36,76 ha rozvojových ploch pro bydlení (včetně rezerv), které mohou generovat až cca 2 370 nově příchozích obyvatel. Nárůst obyvatel s sebou přináší další nároky na rozvoj infrastruktury, včetně potřeby zajištění kapacity pro až 71 míst v mateřské škole.

Na základě aktuálních trendů zmenšování domácností lze předpokládat, že skutečný nárůst obyvatel bude nižší, avšak pro zajištění dostatečných kapacit veřejné infrastruktury je nutné uvažovat o maximálním možném využití ploch.

Největší potenciál kvalitativního rozvoje obce představují plochy v centru, které jsou dobře napojené na veškerou infrastrukturu a mají potenciál dotvářet charakter Doubravy. Mimo rozvojové plochy nabízí centrum obce možnosti zahuštění zástavby v rámci proluk a stabilizovaných ploch. Charakter centra umožňuje realizaci bytových domů malého měřítka a objektů občanské vybavenosti.

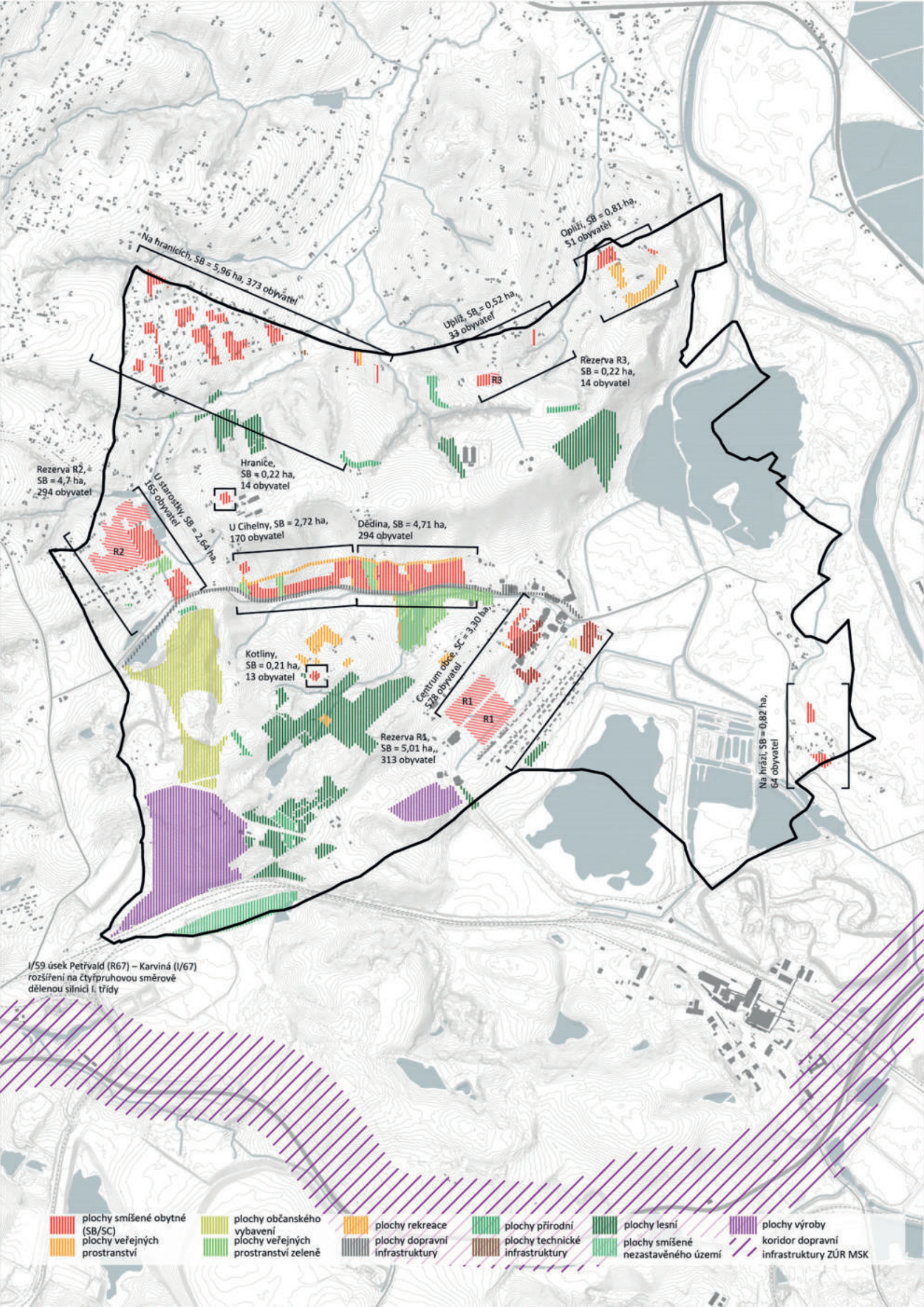
Papírovitě od centra obce je navržena transformace svahu Doubravského kopce. Jeho zastavění odkazuje na historickou stopu zástavby.

Velká část rozvojových ploch se soustředí do okrajových lokalit Na hranicích, U Starostky, Oplíží a Uplíží. Zahušťují proluky ve stávající struktuře, která se výrazně rozrostla v reakci na demolici Kozince. Jedná se však převážně o izolované lokality se špatným napojením na veřejnou infrastrukturu.

Celková kapacita navržených rozvojových ploch přesahuje míru udržitelného rozvoje území a koncentruje až 58 % všech rozvojových ploch mimo centrální území obce.

Témata k řešení:

- centralizace rozvojových ploch
- konsolidace okrajových částí obce
- zajištění souladu návrhových ploch Územního plánu s aktuálními záměry v území
- zajištění dostatečných kapacit infrastruktury pro další rozvoj

Na hranicích, SB = 5,96 ha, 373 obyvatel

Oplíží, SB = 0,81 ha, 51 obyvatel

Uplíží, SB = 0,52 ha, 33 obyvatel

Rezerva R3, SB = 0,22 ha, 14 obyvatel

Rezerva R2, SB = 4,7 ha, 294 obyvatel

Hranice, SB = 0,22 ha, 14 obyvatel

U Cihelny, SB = 2,72 ha, 170 obyvatel

Dědina, SB = 4,71 ha, 294 obyvatel

U starostky, SB = 2,64 ha, 165 obyvatel

Kotliny, SB = 0,21 ha, 13 obyvatel

Centrum obce, SC = 3,30 ha, 528 obyvatel

Rezerva R1, SB = 5,01 ha, 313 obyvatel

Na hrázi, SB = 0,82 ha, 64 obyvatel

I/59 úsek Petřvald (R67) – Karviná (I/67)
rozšíření na čtyřpruhovou směrově
dělenou silnici I. třídy

plochy smíšené obytné (SB/SC)	plochy občanského vybavení	plochy rekreace	plochy přírodní	plochy lesní	plochy výroby
plochy veřejných prostranství	plochy veřejných prostranství zeleně	plochy dopravní infrastruktury	plochy technické infrastruktury	plochy smíšené nezastavěného území	koridor dopravní infrastruktury ŽÚR MSK

Nástroje Studie

Uvedené studie jsou vybrány ve vztahu k předmětu řešení této studie ke dni jejího zpracování. Jsou vhodným nástrojem pro prověření budoucího využití v rozvojových územích a stanovení směřování obce. Potenciál rozvoje je třeba posilovat a usměrňovat tak, aby přinášel co největší prospěch uživatelům obce, přispíval ke zlepšení parametrů veřejné infrastruktury a obecně i ke kvalitě života.

Studie využití území Kozinec
ATELIER FONTES, s.r.o., 2024

Studie má za úkol vytvořit pobytový park pro rekreační využití a podpořit kulturní a historické hodnoty území. Centrum území tvoří vyhlídka, která odkazuje na původní výškovou úroveň místa před započítáním těžby a poskytuje rozhled na významné dominanty v okolí. Zbytek území je zónován do několika ploch, čímž vzniká krajinná mozaika pobytových luk, lesoparku a mokřadu. Součástí návrhu je územní rezerva pro individuální bydlení při komunikaci III/47214, která není vymezena platným územním plánem.

Naučná stezka Kotliny v Doubravě
Atelier per partes s.r.o., 2024

Projekt navrhuje naučnou stezku, která propojí centrum obce s areálem Dinoparku Ostrava a odprezentuje přírodní hodnoty území, jež je zasazeno těžbou a vzniklo díky lokálnímu terénnímu zlomu a sesuvům. Na trase se nachází technické prvky pro překonání bariér (např. vor přes vodu), které slouží k zatraktivnění trasy pro uživatele.

FVE Důl Doubrava
Ing. arch. Miroslav Hudák, 2022

Studie zpracovává plochu přestavby P1 z platného územního plánu. Prověřuje možnosti využití území původního dolu pro umístění fotovoltaické elektrárny a související infrastruktury. Od hlavní komunikace je FVE odcloněna pomocí pásu liniové zeleně.

Územní studie Dědina
Ing. arch. Kateřina Buschová, 2017

Studie prověřuje možnosti využití území pro individuální bydlení, řeší koncepci veřejné infrastruktury a prostorovou organizaci území. Navrhuje výstavbu celkem 54 rodinných domů ve svahu Doubravského kopce v místě původní zástavby. Návrh oproti platnému územnímu plánu předpokládá rozvoj i při severní ulici.

Studie rodinných domů v Doubravě
Lampa, 2023

Studie plánuje umístění 12 rodinných domů do lokality U Starostky. Nabízí čtyři typologické varianty domů v půdorysné stopě L. Lokalita se napojuje na dopravní komunikaci v místě rybníků. Součástí studie je řešení odstavného parkování.

Témata k řešení:

- charakter výstavby podél hlavní ulice navazující na historickou stopu původní vsi
- napojení parku na zámecký park a areál zámku
- vytvoření možností pro volnočasové aktivity v parku

Témata k řešení:

- napojení naučné stezky na centrum obce (doplnění chodníku při hlavní ulici)

Témata k řešení:

- ochrana výhledu do krajiny
- prostupnost území na jih, směrem k rekreačním záměrům POHO 2030

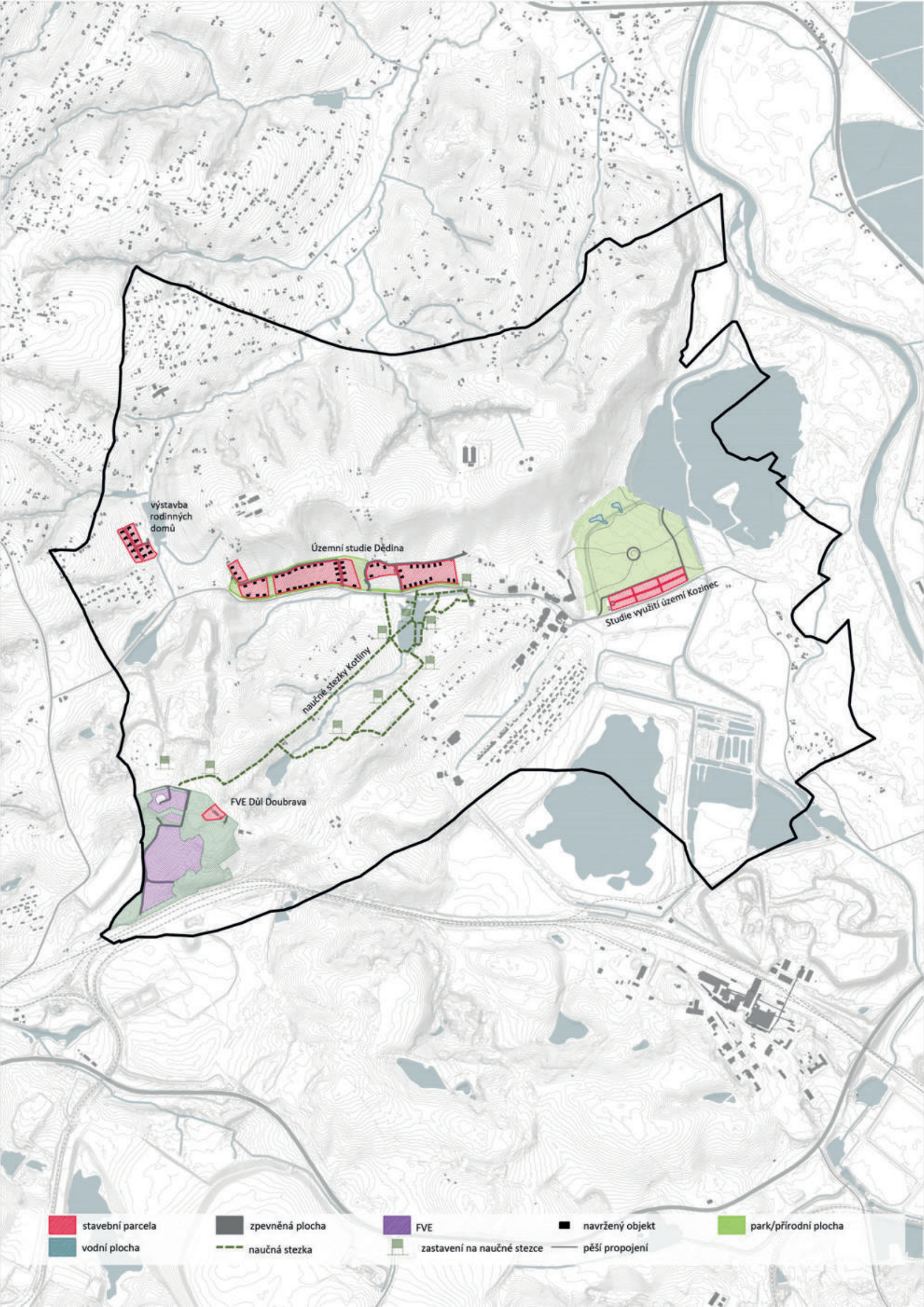
Témata k řešení:

- rozsah studie vůči rozvojovým plochám vymezených územním plánem
- charakter výstavby podél hlavní ulice ve stopě původní historické vsi
- umístění zástavby ve vztahu k Doubravskému kopci a centralizaci obce

Témata k řešení:

- lokalizace zástavby vůči centru obce
- napojení území hromadnou dopravou
- napojení na území U Starostky

schéma aktuálních studií v území, m 1:20 000>

Nástroje Záměry

Uvedené záměry a aktéři jsou vybráni ve vztahu k předmětu řešení této studie ke dni jejího zpracování.

Rekultivace lokality Finské domky
POLYCHROME- architektonická platforma s.r.o., 2023

Návrh postupné revitalizace území, nahrazující stávající výstavbu a rozšiřující veřejná prostranství. Od záměru bylo v současné době upuštěno a budoucnost kolonie zůstává nejasná.

Rekultivace jezera Kozinec
Ing. Miroslav Knápek, 2020

Projekt upravuje břeh jezera Kozinec a vytváří pláž pro rekreaci. Pláž má v budoucnu nahradit sezónně fungující plavecký bazén, jehož provoz je pro obec finančně náročný. Projekt navrhuje částečné zasypání vodní plochy a odtěžení násypu v místě poloostrova.

Rekultivace Kotliny
LINEPLAN s.r.o., 2017

Projekt řeší doplnění cestní sítě včetně vedení sítí technické infrastruktury v místě poklesového jezera.

POHO2030

Moravskoslezské Investice a Development, a.s.,
Záměry na využití bývalých ploch dolů pro vznik pracovišť či rekreačních cílů (Gabriela – kulturní centrum, Lazy a Barbora – průmyslový park, ČSA – industriální park Jan Karel). Rozvoj rekreační dopravy (cyklotrasy a cyklostezky, tramvajová trať, využití vleček).

Rekonstrukce komunikace přes Dědinu
KANIA a.s., 2014

Rozšíření komunikace na parametry silnice II. třídy.

Doplnění parkovišť a chodníku
PUDIS a.s., 2023

Návrh nového parkoviště u Národního domu a chybějící části chodníku v lokalitě Finských domků.

Zámek Doubrava, stavební obnova
Ing. Marek Vrba, 2024

Obnova budovy zámku a drábovny pro kulturní a administrativní účely. V současné době se plánuje do areálu přesunout knihovnu.

Výstavba hřišť Doubrava
CleverFox s.r.o. - Eva Palová, 2024

Výstavba hřiště na workout v centru obce a víceúčelového hřiště s prvky pro děti, hřiště pro míčové hry a workout v lokalitě Na hranicích.

Další záměry dle Územního plánu: parkoviště u hřbitova, doplnění zastávek školního autobusu, cyklotrasy, 2 bytové domy v centru obce.

Další záměry dle Rozvojového plánu: FVE na plochách odkaliště ČSA, výstavba v lokalitě Špluchov

schéma záměrů v území, m 1:20 000>

Témata k řešení:

- charakter a parametry veřejných prostranství ve vztahu k současným nárokům
- zachování specifické struktury zástavby odkazující na historii obce

Témata k řešení:

- napojení rekreační plochy na centrum obce
- hledání řešení potřeby parkovacích kapacit generované rekreačním využíváním Kozince
- vytvoření možností pro rekreační aktivity (doplnění vybavenosti, laviček, mol ke koupání)

Témata k řešení:

- koordinace záměru se studií naučné stezky Kotliny

Témata k řešení:

- napojení stávajících cyklotras na plánované trasy
- hledání možností využití záměru rekreačního využití vlečky pro přilákání turistů do území
- postavení obce Doubrava vůči významným záměrům pracovištních center v okolí

Témata k řešení:

- charakter silnice vůči Územní studii Dědina a plánované výstavbě bydlení v rodinných domech

Témata k řešení:

- kultivace prostoru před Národním domem

Témata k řešení:

- funkční využití objektů a možnosti otevření zámku veřejnosti

Témata k řešení:

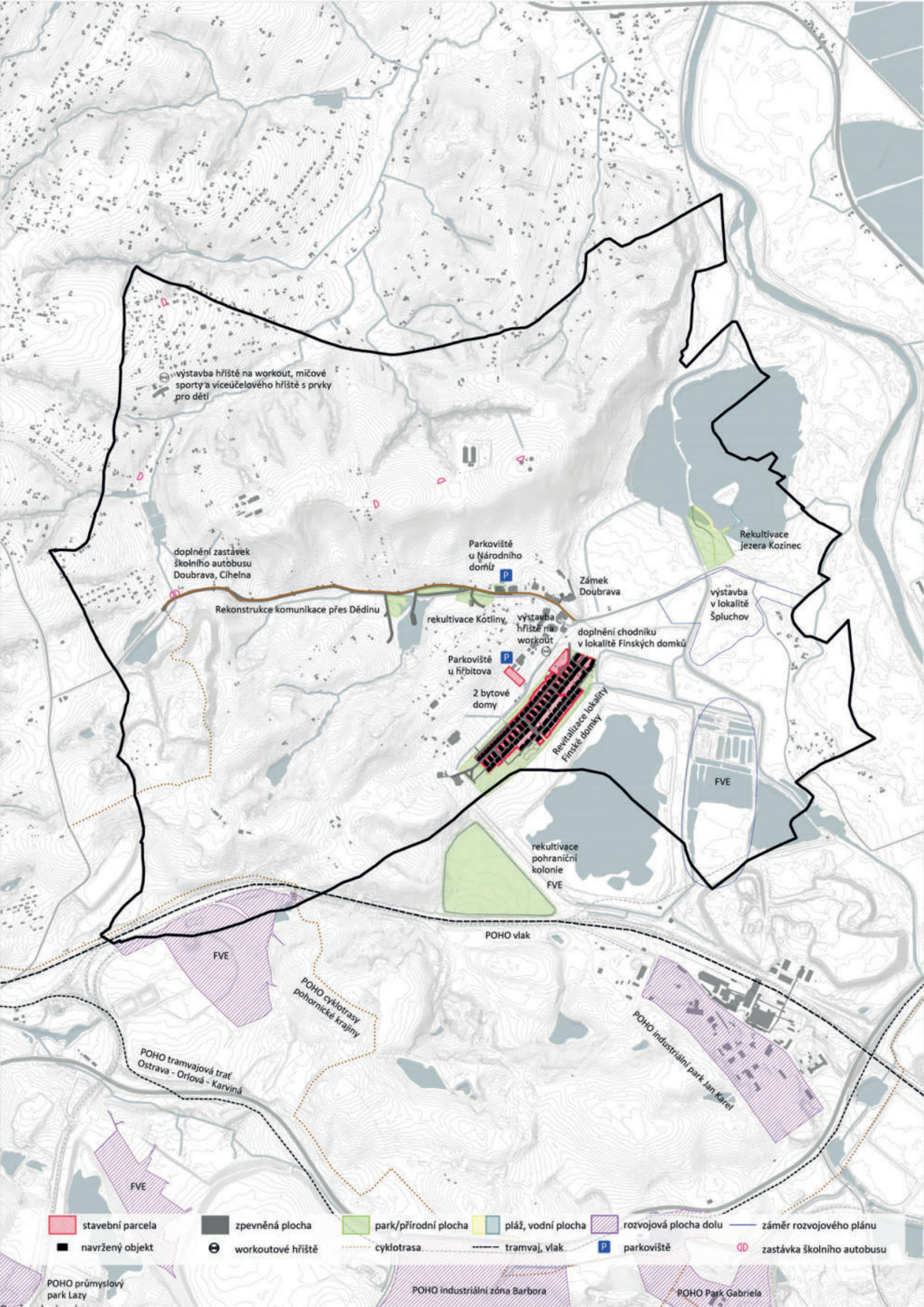
- vytvoření nabídky pro rekreační aktivity všech věkových skupin

Témata k řešení:

- charakter úprav veřejných prostranství

Témata k řešení:

- přehodnocení využití území ve vztahu k centralizaci obce a rekultivaci krajiny

vystavba hřiště na workout, míčové sporty a víceúčelového hřiště s prvky pro děti

doplnění zastávek školního autobusu Doubrava, Cihelna

Rekonstrukce komunikace přes Dědinu

Parkoviště u Národního domu

Zámek Doubrava

Rekultivace jezera Kozinec

vystavba v lokalitě Špluchov

doplnění chodníku v lokalitě Finských domků

rekultivace Kotliny

Parkoviště u řábitova

2 bytové domy

Rekultivace lokality Finské domky

rekultivace pohraniční kolonie FVE

POHO vlak

POHO tramvajová trať Ostrava - Orlová - Karviná

POHO cyklotrasy pohraniční krajiny

POHO industriální park Jan Karel

POHO průmyslový park Lazy

POHO industriální zóna Barbora

POHO Park Gabriela

- stavební parcela
- navržený objekt
- zpevněná plocha
- workoutové hřiště
- park/přírodní plocha
- pláž, vodní plocha
- cyklotrasa
- tramvaj, vlak
- rozvojová plocha dolu
- záměr rozvojového plánu
- parkoviště
- zastávka školního autobusu

Podklady a zdroje

A99 (Ing. Marek Vrba), 2024, *DUR+DSP Zámek Doubrava*
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2024, *volně dostupná data*
Atelier Archplan Ostrava, s.r.o. (Ing. arch. Miroslav Hudák), 2011, *Územní plán Doubrava*
Atelier Cihlár-Svoboda s.r.o., 2024, *Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje, Úplné znění po vydání aktualizací č.1, 2a, 2b, 3, 4, 5, 6 a 7*
Atelier Fontes s.r.o. (Ing. Tomáš Havlíček), 2024, *Územní studie využití poklesové oblasti Kozinec v obci Doubrava, II. etapa návrh využití území*
Atelier per partes s.r.o. (Ing. Daniel Matějka, Ph.D.), 2024, *Předběžná studie proveditelnosti naučné stezky Kotliny v Doubravě*
BeePartner a.s., RADDIT consulting s. r. o., 2019, *Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027*
Clever Fox s.r.o. (Eva Palová), 2024, *DSP SO Športoviště Doubrava*
Česká geologická služba, 2024, *volně dostupná data*
Český statistický úřad, 2024, *volně dostupná data*
Český úřad zeměměřičský a katastrální, 2024, *volně dostupná data*
Facebookový profil obce Doubrava
GIS Karviná (gis.karvina.cz/)
Ing. arch. Kateřina Bushová, 2017, *Územní studie Dědina*
Ing. arch. Miroslav Hudák, 2021, *Změna č.1 územního plánu Doubravy*
Ing. arch. Miroslav Hudák, 2022, *Územní plán Doubrava, Úplné znění po změně č. 2*
Ing. arch. Miroslav Hudák, 2022, *Územní studie FVE Doubrava východ, Kopaniny*
Ing. arch. Aleš Palacký, 2022, *Územní plán Dětmárovice*
Ing. Miroslav Knápek, 2020, *ZVU Úpravy břehů nádrže Kozinec*
Institut regionálních informací, s.r.o., 2014, *Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje*
iRozhlas, 2024, *Z uhlobarona solárníkem? Bakala chystá pozemky na Karvinsku pro stavbu fotovoltaických elektráren*
KANIA, a.s. (Ing. Šárka Pojerová), 2014, *DUR Rekonstrukce silnice III./472 Doubrava - Dědina Důl Karviná, lokality Jan Karel a Doubrava*
Lineplan s.r.o. (Ing. Marek Boháč), 2017, *DUR Rekultivace území Kotliny, var. č.2*
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ústav územního rozvoje, 2021, *Transformační plán Moravskoslezského kraje*
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ústav územního rozvoje, 2024, *Politika územního rozvoje České republiky (Úplné znění platné od 1.3.2024)*
Moravskoslezská Investice a Development, a.s., 2021, *Koncepce rozvoje pohornické krajiny Karvinska - POHO2030*

Městský úřad Orlová, 2024, *Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Orlová*
obec Doubrava (Mgr. Bc. Pavel Krsek), 2015, *Strategický plán rozvoje obce Doubrava 2015-2025*
obec Doubrava (Mgr. Dáša Murycová), 2023, *Dodatek č.1 Strategického plánu rozvoje obce Doubrava*
obec Doubrava (Mgr. Dáša Murycová), 2023, *Dodatek č.2 Strategického plánu rozvoje obce Doubrava*
POLYCHROME - architektonická platforma s.r.o. (Doc. Ing. arch. Eva Špačková, Ph.D.), 2023, *Územní studie revitalizace lokality Finské domky*
PUDIS a.s. (Ing. Martin Krejčí), 2023, *PDPS Parkoviště a chodník v centru obce Doubrava*
Ředitelství silnic a dálnic s. p., 2024, *volně dostupná data*
Růžková Jiřina, 2004, *Historický lexikon obcí ČR 1869-2005*
Urbanistické středisko Brno, spol. s.r.o., 2022, *Územní plán Karviná, Úplné znění po změně č. 2*
Urbanistické středisko Ostrava, s.r.o. (Ing. arch. Magdaléna Zemanová), 1996, *Územní plán Doubrava*
Urbanistické středisko Ostrava, s.r.o. (Ing. arch. Petr Gajdušek), 2018, *Územní studie krajiny správního obvodu ORP Orlová*
Urbanistické středisko Ostrava, s.r.o. (Ing. arch. Petr Gajdušek), 2023, *Územní plán Orlová*
Vodohospodářský rozvoj a výstavba a.s., GEOTest, a.s. - Atelier T-plan, s.r.o., 2019, *Územní studie Organizace odvádění vod a spojená rizika na území města Orlová*
Veřejný registr půdy LPIS, 2024, *volně dostupná data*
Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i., 2024, *volně dostupná data*
Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, veřejná výzkumná instituce, 2024, *volně dostupná data*
webové stránky obce Doubrava (doubrava.cz/cs)

Další veřejně dostupné zdroje, vlastní terénní průzkumy apod...

Dokument

Zkratky

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
ČSA	Československá armáda
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚZK	Český úřad zeměměřičský a katastrální
ČGS	Česká geologická služba
DN	průměr potrubí v milimetrech
DPS	dokumentace pro provedení stavby
DSP	dokumentace pro stavební povolení
DUR	dokumentace pro územní rozhodnutí
FVE	fotovoltaická elektrárna
IDS	integrovaný dopravní systém
IT	informační technologie
KOZ	Kozinec
LBK	lokální biokoridor
LPIS	Land Parcel Identification System
MŠ	mateřská škola
MSK	Moravskoslezský kraj
NN	nízké napětí
ODIS	integrovaný dopravní systém
Moravskoslezského kraje	
OKD	Ostravsko-karvinské doly
OP	ochranné pásmo
PDPS	projektová dokumentace pro provádění
stavby	
PÚR	politika územního rozvoje
POHO	pohornické krajiny
RBC	regionální biocentrum
SDH	sbor dobrovolných hasičů
ÚP	územní plán
ÚSES	územní systém ekologické stability
TNV	těžké nákladní vozidlo
VN	vysoké napětí
VUMOP	Výzkumný ústav meliorizací
a ochrany půdy, v.v.i.	
VÚV TMG	Výzkumný ústav vodohospodářský
T. G. Masaryka	
VVN	velmi vysoké napětí
ZŠ	základní škola
ZÚR	zásady územního rozvoje

